

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ 29 ธันวาคม 2565 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

(1) กระทู้ถาม

1.1 กระทู้ถามสดด้วยวาจา

1.1.1 กระทู้ถาม เรื่อง กระทรวงคมนาคมมีแผนการอำนวยความสะดวกและแผนการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยเพื่อรองรับการเดินทางของประชาชนช่วงเทศกาลปีใหม่ 2566 อย่างไร โดย นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษ พรรคภูมิใจไทย ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ตอบกระทู้ถาม ดังนี้ กระทรวงคมนาคมมีแผนบูรณาการเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน โดยทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพหลักในการประชุมเตรียมความพร้อมเพื่อเตรียมแผนการบริหารจัดการการเดินทางช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ในส่วนของกระทรวงคมนาคมรับผิดชอบเรื่องความพร้อมในการเดินทางของประชาชนทั้ง 4 มิติ คือ ระบบทางบก ระบบทางน้ำ ระบบทางราง และระบบทางอากาศ ให้มีความสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย โดยเป้าหมายในปีนี้จะลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตให้ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 และคาดการณ์ว่าปีนี้จะมีการเดินทางมากขึ้นเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายเปิดประเทศตั้งแต่เดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา สำหรับแผนที่เตรียมการคือ ประชาชนเดินทางสะดวก ปลอดภัย ห่างไกลโควิด - 19

สำหรับการเดินทางทั้งทางรถยนต์สาธารณะและรถยนต์ส่วนบุคคล กระทรวงคมนาคมดำเนินการขับเคลื่อนตามแผนงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยมีหลักการ คือให้พี่น้องประชาชนเดินทางด้วยความสะดวกปลอดภัยและห่างไกลจากโรคโควิด - 19 ซึ่งแบ่งแผนการดำเนินการด้านอำนวยความสะดวกในการเดินทาง โดยได้จัดเตรียมระบบขนส่งสาธารณะทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง ทางอากาศ และการเชื่อมต่อการเดินทางอย่างเพียงพอและเป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อให้ประชาชนเดินทาง

อย่างสะดวกปลอดภัย สำหรับการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคลคาดการณ์ว่าจะมีการเดินทางบนทางหลวงสายหลัก ถนนพหลโยธิน ถนนมิตรภาพ ถนนสุขุมวิท และถนนเพชรเกษม ที่ออกจากกรุงเทพมหานครประมาณ 4.79 ล้านคัน เพื่อให้เกิดการบริหารการจราจรอย่างคล่องตัว จึงรณรงค์และมีข้อเสนอแนะให้พี่น้องประชาชนวางแผนการเดินทางล่วงหน้า เพื่อให้เกิดการกระจายการเดินทางและเหลื่อมเวลาการเดินทางในเส้นทางขาเข้าและขาออกจากกรุงเทพมหานคร โดยขอความร่วมมือให้กลุ่มพี่น้องประชาชนที่มีเป้าหมายในการเดินทางที่อยู่ระยะใกล้ระยะทาง 200 ถึง 300 กิโลเมตรจากกรุงเทพมหานครวางแผนการเดินทางออกจากกรุงเทพฯ ที่หลังและกลับเข้ากรุงเทพฯ ก่อน ส่วนประชาชนที่อยู่ไกลกว่า 300 กิโลเมตรให้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ ไปก่อนและกลับที่หลัง เพื่อให้ลดปัญหาการจราจรที่แออัด

นอกจากนี้การรณรงค์เสนอแนะให้วางแผนการเหลื่อมเวลาการเดินทางแล้วยังมีมาตรการจูงใจให้ประชาชนวางแผนการเดินทาง โดยใช้รถบริการสาธารณะโดยการลดอัตราค่าโดยสารสำหรับรถโดยสารบขส. ร้อยละ 10 ทุกเส้นทางสำหรับผู้โดยสารที่จองตั๋วล่วงหน้าผ่านช่องทางออนไลน์ และจะมีการบริหารจัดการการจราจรบนเส้นทางถนนสายหลักและสายรองที่มีการจราจรหนาแน่นติดขัดโดยคืนพื้นที่ผิวจราจรในการก่อสร้าง และห้ามรถบรรทุก 10 ล้อ ขับขี่ในเส้นทางที่เป็นถนนสายหลักช่วงเทศกาลปีใหม่ ยกเว้นรถที่มีความจำเป็นต้องขนส่ง เช่น ขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงให้สามารถดำเนินการได้แต่ต้องมีระเบียบวินัยในการเดินทาง คือขับอยู่ในเลนซ้ายสุดเท่านั้น และให้เปิดช่องทางพิเศษเพื่อเพิ่มผิวจราจรในการเดินทางออกจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะนี้เปิดเรียบร้อยแล้ว มีการตรวจสอบสภาพของรถยนต์และผู้ขับขี่เพื่อให้ความพร้อมในการเดินทางมากที่สุด สำหรับปัญหาเรื่องอุบัติเหตุซ้ำซ้อนทางกระทรวงรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการ 3 ปีที่ผ่านมา พบว่าบริเวณจุดกลับรถ ทางแยก ทางข้าม จุดตัดถนนกับรถไฟ และทางลัดผ่าน เป็นจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ขณะนี้ได้ประสานงานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตำรวจทางหลวง และประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เฝ้าระวังจุดเสี่ยงต่าง ๆ และจะมีการติดตั้งป้ายเตือนและอุปกรณ์ความปลอดภัย

ในด้านการลดพฤติกรรมความเสี่ยงในการขับขี่นั้น นอกจากประชาชนต้องตรวจสอบสภาพความพร้อมของยานพาหนะแล้ว ต้องมีวินัยจราจรในการขับขี่ด้วยอย่าเปลี่ยนช่องทางจราจรอย่างกะทันหัน อย่าขับเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด สวมหมวกนิรภัย คาดเข็มขัดนิรภัย และรักษาวินัยการจราจรอย่างเคร่งครัด ขณะนี้กระทรวงคมนาคมมีการติดตั้งเทคโนโลยีในการนำกล้อง CCTV และระบบ GPS มาช่วยกำกับความปลอดภัยและตั้งด่านตรวจความพร้อมของรถโดยสารสาธารณะบริเวณจุดขนส่งที่เป็น Dead Area เพื่อเป็นการตรวจคนและตรวจรถให้มีความพร้อมเพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง การบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมและกระทรวงมหาดไทยมีการรณรงค์เฝ้าระวังจุดตัดรถและพื้นที่ที่ออกจากถนนหลักไปยังถนนสายรอง โดยจัดด่านครอบครัว คือให้คนในชุมชนตั้งด่านเพื่อเฝ้าระวังอุบัติเหตุ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการเดินทาง และปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 อีกทั้งยังเน้นย้ำให้ระบบขนส่งสาธารณะทุกแห่งดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดโดยยึดมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด คือ ถ้าอยู่ในพื้นที่ที่มีประชาชนจำนวนมากต้องเตือนเรื่องการสวมหน้ากากอนามัย

เตรียมเจลแอลกอฮอล์ไว้สำหรับทำความสะอาดมือ รักษาระยะห่าง ในปีนี้รัฐบาลโดยกระทรวงคมนาคม
อำนวยความสะดวกการเดินทางให้กับพี่น้องประชาชนด้วยการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในช่วงเทศกาล
ปีใหม่เป็นเวลา 7 วัน สำหรับมอเตอร์เวย์ 2 เส้นทาง คือหมายเลข 7 กรุงเทพมหานคร - พัทยา หมายเลข 9
วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ถนนกาญจนาภิเษก และทางพิเศษ 2 เส้นทาง ได้แก่ ทางบูรพาวิถี
และกาญจนาภิเษก มีการยกเว้นค่าผ่านทางเป็นระยะเวลา 7 วัน นับตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2565 จนถึงวันที่
4 มกราคม 2566

นอกจากนี้ ยังมีการเปิดให้ใช้มอเตอร์เวย์หมายเลข M6 ชั่วคราว ช่วงบริเวณปากช่อง -
สีคิ้ว ระยะทาง 64 กิโลเมตร เพื่อให้มีการเดินทางในช่วงแรก เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับ
พี่น้องประชาชนที่เดินทางผ่านช่วงบริเวณนั้น ซึ่งเป็นเขาและมีการจราจรติดขัดเป็นประจำ ปีนี้คาดว่า
จะสามารถบริหารการจราจรบริเวณนั้นได้อย่างดีและมีความคล่องตัว โดย 3 วันแรก ระหว่างวันที่ 29 - 31
ธันวาคม 2565 จะเดินทางเดียวจากบริเวณปากช่องไปยังนครราชสีมาและจะดำเนินการกับการในการเปิด
เดินทางเดียวขาเข้าเป็นเวลา 4 วัน ในช่วงพี่น้องประชาชนเดินทางกลับในระหว่างวันที่ 1 - 4 มกราคม
2566

สำหรับพี่น้องประชาชนที่เดินทางทางอากาศกระทรวงคมนาคมมอบหมายให้
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง บริการที่จอดรถฟรีให้กับประชาชนที่จะนำรถไปจอด
บริเวณลานจอดรถยนต์ระยะยาวโซน C เป็นระยะเวลา 7 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2565 ถึงวันที่
4 มกราคม 2566 พร้อมกันนี้ ให้มีกาทำงานอย่างบูรณาการร่วมกัน มีการติดตามการดำเนินการอย่างใกล้ชิด
รายงานสภาพการจราจรทุกชั่วโมงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเดินทางทางบกจะมีการบริหารการจราจร
ผ่านทางแอปพลิเคชันของกรมทางหลวงจะทำให้สามารถเห็นข้อมูลว่า ถนนเส้นใดมีสภาพการจราจรหนาแน่น
และมีโครงร่วมกับกองทัพอากาศเพื่อดูเส้นทางจราจรและจะอัปเดตข้อมูลให้เป็นเรียลไทม์เพื่อให้พี่น้อง
ประชาชนวางแผนการเดินทางได้ ขอยืนยันว่ารัฐบาลได้สั่งการให้ทุกกระทรวงทำงานอย่างบูรณาการร่วมกัน
เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับพี่น้องประชาชนในการเดินทางกลับภูมิลำเนาช่วงเทศกาลปีใหม่ เป็นไปอย่าง
เรียบร้อยตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ประชาชนได้รับความสะดวก เดินทางอย่างปลอดภัย มีอัตราค่าโดยสาร
ที่เป็นธรรม

1.1.2 กระทู้ถาม เรื่อง ค่านิตยภัต (ค่าภัตตาหาร) ของพระภิกษุ สามเณร
โดย นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย ถาม นายกรัฐมนตรี
ซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน โดยรัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีติดภารกิจสำคัญ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน

1.1.3 กระทู้ถาม เรื่อง กรณี นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก วางแผนหลบหนีตอนขึ้นศาล
โดย นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2565 นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก ซึ่งเป็นผู้ต้องหาคดีฉ้อโกงประชาชน และกระทำการก่ออาชญากรรมขนาดใหญ่ ได้วางแผนหลบหนีขณะไปพิจารณาคดีที่ศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก และกรมราชทัณฑ์ได้แถลงการว่าจะดำเนินตรวจสอบข้อเท็จจริงภายใน 7 วัน ซึ่งครบกำหนดในวันนี้ (29 ธันวาคม 2565) จึงขอสอบถามว่า

1. การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงของกรมราชทัณฑ์มีความคืบหน้าอย่างไร เหตุใดเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์จึงไม่สวมเครื่องแบบในวันที่เกิดเหตุ และเหตุใดผู้ต้องหาจึงสามารถเข้าห้องน้ำสำหรับผู้ติดต่อราชการได้

2. มีหลักฐานที่นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก สื่อสารทางจดหมายกับเครือข่ายจำนวนมากว่า 200 ฉบับ และมีการแอบอ้างว่าอธิบดีกรมราชทัณฑ์ให้การดูแล นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก เป็นพิเศษ เหตุใดจึงไม่มีการฟ้องร้องการกล่าวอ้างดังกล่าว และเหตุใดผู้ต้องหาจึงสามารถนำกุญแจมาปลดล็อกโซ่ตรวนได้

3. ประเด็นการจ้างงานในเรือนจำมีระบบการจ่ายเงินทดแทนที่เป็นธรรมหรือไม่ นอกจากนี้ อัตราการทำผิดซ้ำมีจำนวนมาก และความสำเร็จในการคืนคนดีสูงสังคมมีการเก็บสถิติหรือไม่ รวมทั้งการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องขัง โดยไม่เปิดโอกาสให้รับรู้ข่าวสารภายนอก กระทรวงยุติธรรมมีแนวคิดและวิสัยทัศน์อย่างไรในการผลักดันให้ผู้ต้องขังสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตอบกระทู้ถาม ดังนี้ นายประสิทธิ์ เจียวก๊ก เป็นผู้ต้องหาระหว่างพิจารณาคดี โดยเรือนจำคลองเปรมได้รับตัวนายประสิทธิ์เข้าไปคุมขังตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2564 เป็นระยะเวลา 1 ปี 7 เดือน จึงมีการเดินทางเข้าออกศาลหลายครั้ง การดำเนินการในวันที่เกิดเหตุเป็นการนำตัวนายประสิทธิ์ออกจากเรือนจำแดน 10 มาสู่แดนกลางเพื่อดำเนินการติดเครื่องพันธนาการ ก่อนจะนำตัวออกจากเรือนจำคลองเปรมไปศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก ในเวลาประมาณ 09.00 นาฬิกา และนำตัวไปยังบริเวณห้องชั้นล่างของศาล ซึ่งมีห้องน้ำเฉพาะสำหรับผู้ต้องหาอยู่แล้ว แต่นายประสิทธิ์ไม่ได้ขอใช้ห้องน้ำในบริเวณดังกล่าว ภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่ได้นำตัวนายประสิทธิ์ขึ้นไปยังชั้น 9 เพื่อนำไปสู่การพิจารณาในห้องพิจารณา 903 นายประสิทธิ์ได้ขอเข้าห้องน้ำเนื่องจากปวดท้องหนักไม่สามารถรอต่อไปได้ เจ้าหน้าที่จึงตัดสินใจให้เข้าไปใช้ห้องน้ำสำหรับผู้ที่มาติดต่อราชการ เมื่อเสร็จภารกิจก็นำตัวนายประสิทธิ์เข้าสู่ห้องพิจารณา 903 โดยมีแผนคลับของนายประสิทธิ์มาให้ข้อมูลและให้กำลังใจระหว่างการพิจารณา สำหรับระยะเวลาการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวนั้น ยังไม่ได้รับการสรุปข้อมูลทั้งหมด แต่ในเบื้องต้นพบว่านายประสิทธิ์ได้พูดคุยกับแผนคลับที่อยู่ในห้องพิจารณาว่าจะมีเพื่อนถูกปล่อยตัวในวันดังกล่าว มีเสื้อผ้ามาให้แล้วหรือยัง จากนั้น ภายหลังจากการพิจารณาเสร็จสิ้น นายประสิทธิ์ได้ขอเข้าห้องน้ำอีกครั้ง เจ้าหน้าที่จึงอนุญาตให้เข้าห้องน้ำสำหรับผู้มาติดต่อราชการเหมือนที่เคยอนุญาตในครั้งแรก เป็นเหตุให้เกิดเหตุการณ์ตามที่สมาชิกฯ ได้อภิปราย

สำหรับกรณีการแต่งกายของเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์นั้น ขอชี้แจงว่าเจ้าหน้าที่แต่งเครื่องแบบปกติแต่สวมเสื้อคลุมทับอีกชั้นหนึ่ง อย่างไรก็ตามต้องรอผลสรุปการสอบข้อเท็จจริงในวันนี้อีกครั้ง ในหนึ่งวันมีผู้ต้องหาเข้าออกศาลจำนวนมาก จึงทำให้การดำเนินการไม่เคร่งครัดเท่าที่ควร

สำหรับเรื่องกุญแจนั้น ได้มีการนำตัวผู้ต้องขังจากแดนสิบออกมาสู่แดนกลางเพื่อติดเครื่องพันธนาการ ซึ่งผู้ต้องหาได้รับสารภาพว่าได้ปลดล็อกกุญแจในบริเวณดังกล่าวโดยมีผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ดูแล ซึ่งต้องยอมรับว่ามีความหละหลวม ทางกรมราชทัณฑ์จึงต้องตั้งคณะกรรมการสอบและหาผู้ที่รับผิดชอบในส่วนดังกล่าว ในแต่ละวันมีผู้ต้องขังที่พยายามหลบหนีและเจ้าหน้าที่ที่สามารถตามตัวกลับมาได้ ร้อยละ 99.99 สำหรับการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่นั้น ยังไม่สามารถเพิ่มได้เนื่องจากความตึงเครียดเรื่องงบประมาณ ดังนั้นการดำเนินการต่าง ๆ ของกรมราชทัณฑ์กับผู้ถูกคุมขังทุกคนเป็นไปด้วยความเป็นธรรม ไม่มีการเลือกที่รักมักที่ชัง อย่างที่ท่านสมาชิกฯ ได้กล่าวมา ส่วนการสอบข้อเท็จจริงอยู่ในขั้นตอนรวบรวมข้อมูลส่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์ อย่างไรก็ตามได้ติดตามข้อมูลอย่างใกล้ชิด และพยายามทำทุกอย่างให้ถูกต้องมากที่สุด

ส่วนประเด็นการจ้างงานในเรือนจำ มีการจัดค่าแรงขั้นต่ำให้กับผู้ต้องขัง ในขณะที่ออกมาทำงานภายนอก รวมทั้งมีการเพิ่มเติมเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้สำหรับประเด็นที่ท่านสมาชิกฯ กล่าวมานั้น ขอรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อนำไปตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป ประเด็นเรื่องสิทธิเสรีภาพและการออกมาใช้สิทธิต่าง ๆ ของผู้ต้องขังตนก็ต้องการให้เป็นเช่นนั้น แต่ต้องอาศัยระยะเวลาในการดำเนินนโยบายและทุกคนก็เป็นคนไทย ที่ต้องได้รับการดูแลเรื่องสิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนการคืนคนดีสู่สังคมนั้น ตนมีวิสัยทัศน์ในประเด็นดังกล่าวอย่างมาก เพราะการกลับมาติดคุกซ้ำ จากสถิติพบว่าจากจำนวน 100 คน มีประมาณ 35 คน โดยมีปัจจัยหลักในการกลับมาติดคุกซ้ำ คือ ความยากจน ไม่มีรายได้ จึงได้มีแนวคิดการสร้างนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ โดยให้ผู้ต้องขังที่เหลือระยะเวลาการจองจำน้อยได้รับการพักโทษเพื่อเข้าไปทำงาน และใช้กำไร EM ในการติดตามแทน ทั้งนี้ ได้จ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สำรวจข้อมูลความพร้อม พบว่าจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง มีความพร้อมและความเหมาะสมสำหรับการดำเนินการอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ ซึ่งหากดำเนินการสำเร็จจะไม่ต้องใช้งบประมาณในการสร้างเรือนจำเพิ่มขึ้น แต่เปลี่ยนเป็นนิคมอุตสาหกรรมแทน

1.2 กระทู้ถามทั่วไป

1.2.1 กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาความรับผิดชอบดูแลไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท โดย นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดตราดบุรีพรรคประชาธิปัตย์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2566

1.2.2 กระทู้ถาม เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างภาครัฐ โดย นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม นายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังติดภารกิจติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันที่ 12 มกราคม 2566

1.2.3 กระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาการรับเงินตอบแทนหรือเบี้ยหวัดเลี้ยงภัยให้กับบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยสงฆ์ ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย ถาม นายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมายให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันที่ 26 มกราคม 2566

1.2.4 กระทู้ถาม เรื่อง ขอให้เร่งรัดการขยายสนามบินและเร่งการพัฒนาสนามบิน นครศรีธรรมราชเพื่อรองรับการท่องเที่ยวภาคใต้ โดย ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังท้องถิ่นไท ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันที่ 26 มกราคม 2566

1.2.5 กระทู้ถาม เรื่อง ขอทราบความคืบหน้าและการสนับสนุนการก่อสร้างทาง เลี้ยวเมือง จังหวัดเลย โดย นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเลย พรรคเพื่อไทย ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปเป็นวันที่ 26 มกราคม 2566

1.3 กระทู้ถามแยกเฉพาะ

- กระทู้ถามแยกเฉพาะ เรื่อง การย้ายเรือนจำอำเภอปากพนัง จังหวัด นครศรีธรรมราช โดย นายสันหพจน์ สุขศรีเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราชพรรคพลังประชารัฐ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยมี นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้ตอบกระทู้ถาม

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ประธานที่ประชุมขออนุญาตและขอปรึกษาหารือที่ประชุม นำระเบียบวาระที่ (2) เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุมซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระ จำนวน 3 เรื่อง และระเบียบวาระที่ (3) รับรองรายงานการประชุม ระเบียบวาระที่ (7.7) (7.8) และเรื่องอื่น ๆ ซึ่งยังไม่บรรจุในระเบียบวาระจำนวน 7 เรื่อง นำขึ้นมาพิจารณาก่อน

ที่ประชุมอนุญาต

(2) เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม ไม่ปรากฏในระเบียบวาระจำนวน 3 เรื่อง

1. รับทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 1 คน

ด้วย นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม 2565 ซึ่งเป็นผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 101 (3)

ที่ประชุมรับทราบ

2. รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่องให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง

ด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน คือ นายชัชวาลย์ คงอุดม ได้ขอลาออกจากสมาชิกพรรคพลังท้องถิ่นไท จึงเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (8) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และ นายนพดล แก้วสุพัฒน์ พรรคพลังท้องถิ่นไท ได้ขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (3) ของรัฐธรรมนูญ

ต่อมาได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎรลงวันที่ 28 ธันวาคม 2565 เรื่อง ให้ผู้มีชื่อในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคพลังท้องถิ่นไท เลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน 2 คน คือ

1. นายยอดยิ่ง แสนยากุล ลำดับที่ 12 แทน นายชัชวาลย์ คงอุดม
2. นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์ ลำดับที่ 16 แทน นายนพดล แก้วสุพัฒน์

ที่ประชุมทราบ

3. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุม ก่อนเข้ารับหน้าที่ตามมาตรา 115 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน ปฏิญาณตน

จากนั้นประธานที่ประชุม แจ้งต่อที่ประชุมว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งเท่าที่มีอยู่ และปฏิบัติหน้าที่ได้ มีจำนวน 438 คน องค์กรประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง คือ 219 คน

ที่ประชุมรับทราบ

(3) รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) จำนวน 3 ครั้ง

1. ครั้งที่ 27 วันพุธที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565
2. ครั้งที่ 28 วันพฤหัสบดีที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565
3. ครั้งที่ 29 เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ 2565

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

(7.7) คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ขอย้ายเวลาการพิจารณาเรื่องร้องเรียนจริยธรรมนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง (เรื่องร้องเรียนที่ 30) ออกไปอีก 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2566

ที่ประชุมอนุญาต

(7.8) ตั้งกรรมการสามัญในคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ แทนตำแหน่งที่ว่างลง 2 ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

เนื่องจาก นางสาวแนน บุญยธิดา สมชัย พรรคประชาธิปัตย์ และ นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ พรรคพลังประชารัฐ ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ตามมาตรา 101 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 จึงเป็นผลให้ตำแหน่งกรรมการว่างลง เสนอชื่อ นายธีรภัทร พริ้งสุลกะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ เป็นกรรมการแทน

ที่ประชุมรับรอง

เรื่องอื่น ๆ

1. ตั้งกรรมการสามัญในคณะกรรมการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา แทนตำแหน่งที่ว่างลง 1 ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

เนื่องจากนายอันวาร์ สาและ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี พรรคประชาธิปัตย์ ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (8) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นผลให้ตำแหน่งกรรมการว่างลง เสนอชื่อ นายสาคร เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกระบี่ พรรคประชาธิปัตย์ เป็นกรรมการแทน

ที่ประชุมรับรอง

2. ตั้งกรรมการสามัญในคณะกรรมการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม แทนตำแหน่งที่ว่างลง 1 ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

เนื่องจาก ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นผลให้ตำแหน่งกรรมการว่างลง เสนอชื่อ นาวาตรีสุธรรม ระหงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ เป็นกรรมการแทน

ที่ประชุมรับรอง

3. ตั้งกรรมการสามัญในคณะกรรมการสาธารณสุข แทนตำแหน่งที่ว่างลง 2 ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

เนื่องจาก นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ และ นายเอกภพ เพียรพิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย พรรคก้าวไกล

ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ตามมาตรา 101 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นผลให้ตำแหน่งกรรมการว่างลง เสนอชื่อนางวลัยพร รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ และนายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล เป็นกรรมการแทน

ที่ประชุมรับรอง

4. ตั้งกรรมการสามัญในคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม แทนตำแหน่งที่ว่างลง 1 ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

เนื่องจาก นายกฤษ แก้วอยู่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเพชรบุรี พรรคพลังประชารัฐ ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นผลให้ตำแหน่งกรรมการว่างลง เสนอชื่อนายรองรักษ์ บุญศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ เป็นกรรมการแทน

ที่ประชุมรับรอง

5. ตั้งกรรมการสามัญในคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง 4 ตำแหน่ง

เนื่องจาก นายอัฐพล โพธิพิพิธ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาญจนบุรี พรรคพลังประชารัฐ นายธีระ ไตรสรณกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษ พรรคเพื่อไทย นายพีรเดช คำสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย พรรคก้าวไกล ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และนายสาคร เกี้ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกระบี่ พรรคประชาธิปัตย์ ได้มีหนังสือขอลาออกจากคณะกรรมการ เป็นเหตุให้ตำแหน่งกรรมการว่างลงตามข้อบังคับข้อที่ 108 (3) เสนอชื่อนายเพชรภูมิ อภรณ์รัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกำแพงเพชร พรรคพลังประชารัฐ นายมานพ ศิริภูวดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ เป็นกรรมการแทน

ที่ประชุมรับรอง

6. ตั้งกรรมการสามัญในคณะกรรมการการคมนาคม แทนตำแหน่งที่ว่างลง 2 ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

เนื่องจาก นายรังสรรค์ วันไชยธนวงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย และนายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 จึงเป็นผลให้ตำแหน่งกรรมการว่างลง เสนอชื่อ

พลตำรวจตรีสุพิศาล ภักดีนฤนาถ มาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล เป็นกรรมการ
แทน

ที่ประชุมรับรอง

7. ตั้งกรรมการสามัญในคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค แทนตำแหน่งที่ว่างลง
1ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

เนื่องจาก นายจิรวุฒิ อรัญยกานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร
พรรคก้าวไกล ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง
ตามมาตรา 101 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นผลให้ตำแหน่งกรรมการว่างลง
เสนอชื่อ ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ เป็นกรรมการแทน

ที่ประชุมรับรอง

เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

2.1 รับทราบเรื่อง วุฒิสภาได้พิจารณารับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ
ประจำปี 2562 และประจำปี 2563

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่
19 ธันวาคม 2565 ที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี 2562 และประจำปี
2563 ของสำนักงาน ก.พ.ร. ตามมาตรา 71/10 (10) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 แล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

2.2 รับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคาร
เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 (ค้างมาจากการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ 25 สิงหาคม 2565)

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไร
และขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม
2564 มาเพื่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตาม
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4 (1) รวมทั้ง
สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (6) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดย รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการ
กระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติดังนี้ "มาตรา 26 ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของธนาคารและเสนอรายงานผลการสอบบัญชีต่อรัฐมนตรีให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีตามวรรคหนึ่งได้รับรองแล้วต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปี"

2. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

รายงานประจำปี 2564 ของ ธสน. ซึ่งประกอบไปด้วย รายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไร และขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ตรวจสอบแล้วและทิศทางและแผนงานปี 2565 - 2569 สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2.1 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ประเภทสถาบันการเงินในสังกัดกระทรวงการคลัง

จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อประกอบธุรกิจอันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออก การนำเข้า และการลงทุน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาประเทศโดยการให้สินเชื่อ ค้ำประกัน รับประกันความเสี่ยง หรือให้บริการที่จำเป็นอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

2.2 ผลการดำเนินงานปีบัญชี 2564 เปรียบเทียบกับปีบัญชี 2563 เป็นดังนี้

1) ธสน. มีสินทรัพย์รวม จำนวน 156,804 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 17,015 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.17 โดยเงินให้สินเชื่อมีการขยายตัว จำนวน 17,545 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.99 โดยเงินให้สินเชื่อส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อในกลุ่มสาธารณูปโภค สินค้าอุตสาหกรรม และการคมนาคมและสื่อสาร มีเงินลงทุนสุทธิลดลงจากปี 2563 จำนวน 1,096 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.49 มีหนี้สินรวม จำนวน 133,124 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 13,248 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.05 โดยส่วนใหญ่ เป็นตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม และมีส่วนของเจ้าของ จำนวน 23,680 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 3,767 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.92

2) ธสน. มีผลกำไรสุทธิ จำนวน 1,531 ล้านบาท โดยในปี 2564 ธสน. มีรายได้รวมจำนวน 5,303 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 จำนวน 242 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.36 และมีค่าใช้จ่ายรวม จำนวน 2,922 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 จำนวน 727 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.82 ในขณะที่ปี 2564 มีผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จำนวน 850 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 จำนวน 2,386 ล้านบาท หรือร้อยละ 73.73

3) ธสน. มี NPLs จำนวน 4,166 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.73 ของเงินให้สินเชื่อรวม โดยลดลงจากปี 2563 จำนวน 987 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.15

4) ธสน. มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ร้อยละ 13.40 โดยลดลงจากปี 2563 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 13.50 เนื่องจากมีสินทรัพย์เสี่ยงที่เพิ่มขึ้นในระหว่างปี อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนเงินกองทุน

ต่อสินทรัพย์เสี่ยงของ ธสน. ยังคงสูงกว่าเกณฑ์ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 15/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5

2.3 ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อและรับประกัน

1) ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ

ในปี 2564 ธสน. มียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ 152,773 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสุทธิ 17,454 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.97 และมีการอนุมัติวงเงินสินเชื่อใหม่ให้แก่ผู้ประกอบการและนักธุรกิจไทย ในต่างประเทศ รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 61,837 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 7,319 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.42 เมื่อเทียบกับปี 2563 ในขณะที่วงเงินสินเชื่อสะสมที่อนุมัติจนถึงสิ้นปี 2564 จำนวน 349,894 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 35,944 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.45 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยเป็นวงเงินสินเชื่อสะสมที่สนับสนุนการส่งออก การลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิต และการลงทุนในประเทศ จำนวน 247,742 ล้านบาท และวงเงินสินเชื่อที่สนับสนุนการลงทุนไทย ในต่างประเทศ จำนวน 102,152 ล้านบาท สำหรับปริมาณธุรกิจสะสมที่ ธสน. สนับสนุนผู้ส่งออกและนักธุรกิจไทยในปี 2565 มีจำนวน 196,726 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 28,693 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.07 เมื่อเทียบกับปี 2563

2) ผลการดำเนินงานด้านรับประกัน

ในปี 2564 ธสน. ได้พัฒนาบริการประกันหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันตามลักษณะการทำธุรกิจ ทั้งบริการประกันการส่งออกระยะสั้น บริการประกันการส่งออกระยะกลาง และระยะยาว และบริการประกันความเสี่ยงการลงทุน โดยในปี 2564 ผลการดำเนินงานด้านประกันการส่งออกและการลงทุน มีปริมาณธุรกิจสะสม 153,466 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 18,394 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.62

2.4 ทิศทาง ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการ ปี 2565 – 2569

แผนยุทธศาสตร์ ธสน. ระยะ 5 ปี (ปี 2565 - 2569) สรุปดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 เชื่อมไทย เชื่อมโลก ด้วยการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ (Internationalization) โดยการสนับสนุนโครงการลงทุนไทยในต่างประเทศ ทั้งประเทศกลุ่มประเทศ CLMV กลุ่มตลาดใหม่ (New Frontiers) และกลุ่มตลาดหลักที่ยังมีช่องว่าง (Gap) ด้วยรูปแบบโครงสร้างและนวัตกรรมทางการเงินที่หลากหลาย สนับสนุนการส่งออกสินค้าและบริการไทยในกลุ่มประเทศ CLMV กลุ่ม New Frontiers และกลุ่มตลาดหลัก ด้วยการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการไทยและผู้ซื้อในต่างประเทศ และขยายภารกิจในกลุ่มประเทศ CLMV ผ่านสำนักงานผู้แทนและความร่วมมือกับพันธมิตรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการเงิน

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและภาคอุตสาหกรรมของประเทศ (National Development) โดยสนับสนุนการพัฒนาและการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-curve) และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (BCG Economy) และการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZs)

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ป้องกันความเสี่ยงด้านการค้าและการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Risk Protection) โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางให้บริการประกันในรูปแบบหรือนวัตกรรมใหม่เพื่อขยายการเข้าถึงและใช้บริการ พร้อมทั้งเสริมสร้างการรับรู้และความตระหนักในบริการประกันการส่งออกและการลงทุน และปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดความเสี่ยงและอำนวยความสะดวกในการให้บริการลูกค้ารับประกัน

4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างและขยายธุรกิจของผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยแบบครบวงจร (Total Solution) โดยการสร้างผู้ส่งออกรายใหม่และขยายการส่งออกผ่านการสร้างทักษะความรู้ การจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) และการขยายความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับลูกค้ารายใหญ่ในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) รวมถึงต่อยอดศักยภาพของผู้ส่งออกไทยให้สามารถรุกตลาดโลกได้อย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางออนไลน์/ดิจิทัล

5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ให้บริการธนาคารดิจิทัล (Digital Banking) โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและระหว่างองค์กร รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีช่องทางดิจิทัลในการให้บริการลูกค้าเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีและสนับสนุนแนวโน้มการค้าที่เป็นดิจิทัล และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มั่นคงและบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยี

6) ยุทธศาสตร์ที่ 6 เพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถขององค์กร (Productivity Enhancement) โดยการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้เท่าทันทักษะในยุคใหม่ มีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาบริหารจัดการ และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ ๆ และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งภายในองค์กรและระหว่างองค์กร รวมถึงปรับปรุงกระบวนการและระบบงานเพื่อลดขั้นตอน ระยะเวลา และเพิ่มประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นในการทำงาน

7) ยุทธศาสตร์ที่ 7 บริหารจัดการการเงินเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Finance) โดยเสริมสร้างฐานะการเงินที่มั่นคงด้วยการบริหารคุณภาพสินทรัพย์ ต้นทุนทางการเงิน และความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนและสมดุล พร้อมทั้งพัฒนาธนาคารเพื่อความยั่งยืนด้วยกรอบนโยบายการดำเนินงานและการกำกับดูแลกิจการที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดี เป็นมิตรและประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

3. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบรายงานกิจการประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนของ ธสน. สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ซึ่ง สตง. ได้ตรวจสอบแล้ว และเสนอรัฐสภาเพื่อทราบต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

2.3 รับทราบรายงานประจำปี 2564 สถาบันพระปกเกล้า (ค้ำมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ 8 ธันวาคม 2565)

มีการเปลี่ยนแปลงเลขอาธิการ จึงขอเลื่อนการรายงานออกไปก่อน

2.4 รับทราบรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา 270 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ 16 (เดือนเมษายน – มิถุนายน 2565) (ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ 22 ธันวาคม 2565)

ผู้ชี้แจงติดภารกิจ ไม่สามารถมารายงานได้ จึงขอเลื่อนการรายงานออกไปก่อน

2.5 รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ผู้ชี้แจงติดภารกิจเร่งด่วน ไม่สามารถมารายงานได้ จึงขอเลื่อนการรายงานออกไปก่อน

2.6 รับทราบร่างรัฐธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.

ด้วยคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. มาเพื่อดำเนินการ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2565 ลงมติเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเสนอ และให้รายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบด้วยแล้ว และได้ขอให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติส่งร่างรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยตรงต่อไปแล้ว

ร่างรัฐธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.

จากสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพ ในระยะ 5 ปีปัจจุบันสังคมโลก ถูกคุกคามโดยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด - 19 ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของบริบททางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม รวมถึงระบบสุขภาพของแต่ละประเทศ สถานการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำหรือไม่เป็นธรรมด้านสุขภาพเด่นชัดมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอ ความเสื่อมถอยในเชิงระบบที่ไม่สามารถตอบสนองต่อภัยคุกคามและความจำเป็นเร่งด่วนที่เกิดขึ้น โดยพื้นที่ชุมชนเมืองมีแนวโน้มของปัญหาที่รุนแรงและซับซ้อนกว่าพื้นที่ชนบท ดังนั้น การสร้างความแข็งแกร่งของระบบสุขภาพไทยในระยะ 5 ปี ต่อจากนี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระบบสุขภาพของไทย เพื่อออกแบบกลไกให้สนับสนุนการฟื้นคืน ตอบสนอง และก้าวเดินไปข้างหน้าอย่างมั่นคง มุ่งไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ คือ "ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม" จากแนวโน้มสถานการณ์และปัจจัยต่าง ๆ อาทิ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและความแตกต่างระหว่างวัย การเปลี่ยนแปลงทางระบาดวิทยาของโรคและปัญหาสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมือง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน การขาดแคลนทรัพยากรและงบประมาณ การแบ่งขั้วทางการเมืองของโลก และการค้าระหว่างประเทศได้ส่งผลให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับประชาชนและระบบสุขภาพที่ล้วนเป็นไปในทิศทางที่ทำให้เกิด

ช่องว่างทางสังคมเพิ่มขึ้น อาทิ การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็ว ขณะที่ระบบการออมสำหรับแรงงานส่วนใหญ่ ทั้งในและนอกระบบยังไม่เพียงพอ ไม่ครอบคลุมและไม่สามารถสร้างหลักประกันรายได้หลังวัยทำงาน ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และสวัสดิการสังคมของกลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม เช่น กลุ่มแรงงานนอกระบบที่ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการที่จำเป็น กลุ่มคนพิการยังถูกจำกัดในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน และขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต การขาดแคลนที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ ปัญหาความยากจน อาชญากรรม ยาเสพติด ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ฝังรากลึกเรื่องความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยมาอย่างยาวนาน และได้ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงการระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเฉพาะในกลุ่มคนจนเมือง ผู้ด้อยโอกาส ผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็ก แรงงานนอกระบบ คนตกงาน คนไร้บ้าน แรงงานต่างชาติ กลุ่มผู้มีความจำกัดด้านสุขภาพ และกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบางอื่น ๆ รวมถึงกลุ่มคนที่ไม่ใช่หลักประกันสุขภาพ

แม้ว่าประชาชนไทยจะมีความครอบคลุมสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศถึงร้อยละ 99.73 (ข้อมูลในปี พ.ศ. 2563 แต่จากข้อมูลสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของประชากรไทย พบว่ายังมีผู้ที่ไม่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล จำนวน 458,141 คน หากดูในกลุ่มคนวัยทำงานอายุ 15 ปีขึ้นไปจะเป็นตัวอย่างหนึ่งของความไม่เป็นธรรมด้านสุขภาพ โดยร้อยละ 52 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2564) เป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบ ที่ไม่ได้รับความคุ้มครองทางสังคมจากการทำงานอย่างเหมาะสม ส่งผลให้กลุ่มคนดังกล่าวนี้ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพและสวัสดิการที่จำเป็น ทั้งถึงและเพียงพอ การระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้สะท้อนภาพความไม่เป็นธรรมจากสภาวะเปราะบางของกลุ่มแรงงานนี้ จากสภาพที่อยู่อาศัย การตกงาน การถูกเลิกจ้าง รายได้ลดลงไม่พอกับค่าใช้จ่าย การเข้าถึงมาตรการเยียวยาของภาครัฐยังมีจำกัด ไม่ว่าจะเป็นการตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยง การเข้าถึงการรักษาพยาบาล รวมไปถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและทันการณ์ การขาดสถานะตามกฎหมายและข้อจำกัดอื่น ๆ ที่ทำให้ตกหล่นจากการมีสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพ หรือมีสิทธิแต่ไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพพื้นฐานของภาครัฐได้ กลุ่มคนเหล่านี้จึงตกอยู่ในสภาวะเปราะบางซ้ำซ้อนเพิ่มมากขึ้น และยังทำให้ความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เป็นธรรมด้านสุขภาพและด้านสังคมเด่นชัดมากขึ้นไปอีก ดังนั้น ทิศทางการพัฒนา จึงควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเชิงระบบที่มุ่งไปสู่การขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยยึดหลักธรรมาภิบาล (good governance) และการปกครองด้วยหลักนิติธรรม (rule of law) ลดการผูกขาดอำนาจด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเรื่องของทุนนิยม พวกรั้วและคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์ การสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงและการจัดการทรัพยากรเพื่อการพัฒนาอย่างทั่วถึง ได้แก่ การเข้าถึงการศึกษา การมีโอกาสทางอาชีพ การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างเท่าเทียม

ส่วนกรอบแนวคิด ปรัชญา และเป้าหมายของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ซึ่งเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานด้านสุขภาพของประเทศไทย ในระยะ 5 ปีต่อไป ซึ่งมีทิศทางที่มุ่งให้เกิด "ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม" ทั้งในระบบบริการสุขภาพ (healthcare system) และระบบการสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ (Social Determinants

of Health : SDH) โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มคนที่เสียเปรียบหรือถูกละทิ้งในสังคม การคุ้มครองกลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง ได้แก่ ประชากรที่ไม่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม และยังคงขาดหลักประกันทางสังคม รวมไปถึงการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกลไกทางสังคมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนและทุกภาคส่วนของสังคมอย่างจริงจัง เพื่อสร้างทุนสังคม (social capital) และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (social cohesion) อันจะนำไปสู่สภาวะของประชาชนคนไทยและความเป็นธรรมด้านสุขภาพได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับนี้ มาตรการสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของระบบสุขภาพพึงประสงค์ คือ "ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม" ที่กำหนดไว้ในธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 นี้ จะมีระบบและกระบวนการหลัก ๆ คือ 1) กระบวนการนโยบายสาธารณะที่ดีและมีมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน ภายใต้บริบทด้านเศรษฐกิจและสังคม 2) การสร้างเสริมสุขภาพ และการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ ด้วยการทำให้สภาพแวดล้อมสนับสนุนที่เอื้อต่อผู้มีสุขภาพที่ดีอย่างสมดุล มีการพัฒนาศักยภาพบุคคลและชุมชน และ 3) การจัดการระบบบริการสุขภาพที่ให้ความสำคัญกับกาย จิต ปัญญา และสังคม อย่างสมดุล อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการ

1. กระบวนการนโยบายสาธารณะที่ดีและมีมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน

เป้าหมาย คือ เป็นระบบสุขภาพที่สร้างเสริมให้เกิดความเป็นธรรม ด้วยกระบวนการนโยบายสาธารณะทางเศรษฐกิจและสังคมที่คำนึงถึงผลต่อสุขภาพตามหลักทฤษฎีนโยบายห่วงใยสุขภาพ มีการจัดการด้วยระบบธรรมาภิบาลที่ดี โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับกระบวนการมีส่วนร่วมที่เท่าเทียมอย่างแท้จริงของทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้เกิดการเข้าถึงทรัพยากรเพื่อการพัฒนาอย่างทั่วถึง มีชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองและพึ่งพากันเองได้ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้หมายรวมถึงระบบต่าง ๆ ของสังคมที่เข้ามามีส่วนกำหนดสุขภาพด้วย เช่น นโยบายและระบบเศรษฐกิจ ทิศทางการพัฒนา บรรทัดฐานในสังคม นโยบายทางสังคม ระบบการเมืองการปกครอง

มาตรการสำคัญ

1. สร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านกระบวนการนโยบายสาธารณะ จากชุมชน และนโยบายของรัฐในระดับต่าง ๆ ตามหลักการพัฒนาทฤษฎีนโยบายห่วงใยสุขภาพ รวมถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางตรงและนโยบายด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม

2. สร้างระบบสุขภาพที่เป็นธรรมผ่านการกำหนดมาตรการและนโยบายเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นธรรมที่ทำให้เกิดการจัดการเชิงโครงสร้าง กลไก และกระบวนการบริหารจัดการ การจัดหาและกระจายทรัพยากรที่เป็นธรรมกับทุกคนในสังคม

3. มุ่งส่งเสริมบทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการสังคมและสุขภาพในประเทศและระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการออกแบบสังคมและระบบสุขภาพสู่ท้องถิ่นตนเองได้ โดยมีกลไกเชื่อมโยงบทบาทของหน่วยงานรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชนในการสนับสนุนการจัดการระบบสุขภาพ ตั้งแต่ระบบสุขภาพชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ

4. สร้างกลไก เครื่องมือ และพื้นที่กลาง เช่น สมัชชาสุขภาพ ธรรมนูญสุขภาพ ในเชิงประเด็นหรือเชิงพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความร่วมมือ กันและสร้างความเป็นเจ้าของในสังคมและสุขภาพทุกระดับอย่างกว้างขวางมากขึ้น

2. การสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ

เป้าหมาย คือ เป็นระบบสุขภาพที่กำหนดนโยบายสนับสนุนให้มีสภาพแวดล้อมและปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพที่เอื้อให้ประชาชนทุกคนบนผืนแผ่นดินไทยที่เกิด เติบโต ทำงาน ดำรงชีวิตอยู่ จนถึงวาระสุดท้ายแห่งชีวิต สามารถดำรงตนและพัฒนาสุขภาพตนเองอย่างสมดุลทั้งกาย จิต ปัญญา และสังคม อย่างมีศักยภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้รับและเข้าถึงสิทธิด้านสุขภาพ (นอกเหนือจากเรื่องการรับบริการสุขภาพ มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีพฤติกรรมด้านสุขภาพที่เหมาะสม สามารถสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค และปัจจัยคุกคามสุขภาพได้ในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพได้อย่างเป็นธรรมและสอดคล้องตามบริบท

มาตรการสำคัญ

7. ส่งเสริมแนวคิดการสร้างทุนสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคมสู่การสร้างชุมชนและเมืองสุขภาพ (healthy city) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก ทั้งการพัฒนาเมืองสีเขียว (green city) เมืองอัจฉริยะ (smart city) เมืองทั่วถึงของทุกคน (inclusive city) และเมืองน่าอยู่ตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและสังคม ควบคู่กับการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการปรับตัวและตอบสนองต่อสถานการณ์แบบพลวัต

8. ส่งเสริมการสร้างชุมชน นโยบายและพื้นที่สาธารณะทั้งทางกายภาพ และโลกเสมือนจริงที่ส่งเสริมและตระหนักถึงความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ ควบคู่กับการออกแบบสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ บรรยากาศ แนวทางการใช้พื้นที่ร่วมกัน การมีสติ การตระหนักรู้ การเข้าใจความจริง คุณค่าและความหมายของการมีชีวิตและสังคมที่ดีร่วมกัน

9. สร้างการรับรู้และตระหนักรู้ในหน้าที่ของประชาชนในการดูแลสุขภาพและพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพของตนเองและสังคมอย่างสมดุลทั้งทางกาย จิต ปัญญาและสังคม รวมถึงศักยภาพบุคคลในการดูแลสุขภาพด้วยหลักความรู้ด้านสุขภาพ โดยมีระบบสุขภาพที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งทางจิตและปัญญา สร้างพื้นที่เรียนรู้ร่วมกัน ให้เป็นพลังเชิงบวกในการสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนและสังคม

10. พัฒนานโยบายสาธารณะเชิงบวกเพื่อกระตุ้นแรงจูงใจในการเพิ่มพฤติกรรมและทักษะการสร้างเสริมสุขภาพส่วนบุคคลและครอบครัว ด้วยมาตรการทางสังคม เศรษฐกิจ ระบบข้อมูลและอื่น ๆ ทั้งในเชิงแนะนำและเตือนภัยเพื่อการตัดสินใจ อันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ ให้สามารถเลือกและเข้าถึงสินค้าและบริการ

11. พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง สอบสวนและควบคุมโรคให้สามารถรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามด้านสุขภาพ ทั้งในระดับพื้นที่และระดับที่กว้างขวางทั่วประเทศหรือทั่วโลก มีกลไกบูรณาการข้อมูลด้านสุขภาพและการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ ทั้งระดับท้องถิ่น ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศที่สามารถรองรับสถานการณ์ในแต่ละระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

12. สนับสนุนให้ประชาชนสร้างระบบสุขภาพชุมชนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพตาม "แนวทางป่าชุมชนและป่าครอบครัว" กับการอนุรักษ์ ปกป้อง และการใช้สมุนไพรอย่างยั่งยืน"

13. ส่งเสริม พัฒนา และบูรณาการกลไกการเฝ้าระวังและบริหารจัดการเพื่อสร้างเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความบกพร่องทางสุขภาพ หรือโรคอุบัติใหม่จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน เช่น โรคติดเกม โรคติดพนัน ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม

14. เสริมพลังการทำงานสุขภาพทางปัญญาให้เป็นฐานสำคัญและพลังบวกในการทำงานสร้างเสริมสุขภาพ โดยเชื่อมโยงและพัฒนาเครือข่าย ส่งเสริมให้คนทำงานด้านหน้าในระบบการศึกษาและระบบสุขภาพมีทักษะและเครื่องมือในการพัฒนาสุขภาพทางปัญญา ศึกษาวิจัย จัดการความรู้ เผยแพร่ และสร้างพื้นที่เรียนรู้เรื่องสุขภาพทางปัญญาที่คนทั่วไปและกลุ่มคนที่หลากหลายสามารถเข้าถึงได้ง่าย

3. การจัดการระบบบริการสุขภาพเป้าหมาย

เป้าหมาย คือ ทุกคนบนผืนแผ่นดินไทยเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ เป็นบริการบริการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะความเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ที่เชื่อมโยงและสมดุล ทั้งสุขภาพทางกาย จิต ปัญญา และสังคม ที่เป็นธรรม ตอบสนอง มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และเน้นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันของบุคลากรและผู้รับบริการ ด้วยการบูรณาการตั้งแต่ปฐมภูมิ ทุติยภูมิ จนถึงตติยภูมิ โดยมีองค์ประกอบย่อย ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบริการสาธารณสุขและการควบคุมคุณภาพ ตั้งแต่การสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันควบคุมโรคและปัจจัยคุกคามสุขภาพ รักษาและฟื้นฟูสุขภาพ การจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ การเงิน การคลังด้านสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สุขภาพและเทคโนโลยีด้านสุขภาพ

มาตรการสำคัญ

15. นำนโยบายทางการเงินการคลังมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนและกระจายทรัพยากรด้านสุขภาพที่รวมถึงกำลังคนด้านสุขภาพ เทคโนโลยีสุขภาพ ข้อมูลข่าวสาร ที่มุ่งในทิศทางลดความเหลื่อมล้ำและขยายขอบเขตของระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้เพิ่มประสิทธิภาพของการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

16. พัฒนาและใช้ระบบบริการปฐมภูมิเป็นฐานของหลักประกันสร้างการเข้าถึงบริการที่เป็นธรรม พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน ระบบบริการสุขภาพประชาชน ระบบบริการปฐมภูมิ อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เชื่อมโยงและตอบสนองความจำเป็นด้านสุขภาพ และออกแบบให้เชื่อมโยงกับบริการระดับทุติยภูมิ และตติยภูมิ โดยมุ่งให้ทุกภาคส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา

17. พัฒนาและออกแบบรูปแบบการจัดการบริการสุขภาพชุมชน/เมืองหรือพื้นที่จำเพาะรวมไปถึงชุมชนเสมือน (virtual community) และชุมชนออนไลน์ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของคนทุกกลุ่มได้ โดยมีกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สนับสนุนการจัดการสุขภาพของประชาชนด้วยมาตรการที่เหมาะสมต่อบริบทของชุมชน

18. พัฒนาระบบบริการของหน่วยบริการสุขภาพทุกรูปแบบทั้งของภาครัฐ และเอกชน ให้มีคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย โดยมีระบบการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสมกับการบริการในระดับต่าง ๆ และมีระบบควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริการที่สมเหตุผล รวมถึงการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ ให้มีขีดความสามารถ ให้บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ มีจำนวน และมีการกระจายอย่างทั่วถึงรองรับการให้บริการในระดับต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม โดยบุคลากรมีขวัญกำลังใจและความสุขในการทำงาน

19. พัฒนาระบบสุขภาพชุมชนและการสาธารณสุขมูลฐานและระบบบริการสุขภาพด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพให้เข้มแข็ง และเชื่อมต่อกับระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศ

20. ออกแบบระบบบริการและการเงินการคลัง ที่ให้หน่วยบริการสุขภาพมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจัดการดูแลกลุ่มที่อยู่ในสภาวะเปราะบางทางสังคมและสุขภาพ กลุ่มที่มีปัญหาหลักประกันและการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพอย่างเป็นระบบ ให้สามารถเข้าถึงบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่จำเป็น โดยเฉพาะการได้รับวัคซีนที่จำเป็น และให้มีระบบประกันสุขภาพสำหรับการดูแลรักษาที่ครอบคลุม

21. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการจัดการระบบข้อมูลที่บูรณาการทั้งระดับชาติและพื้นที่ ที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการและอ้างอิงได้ ประสานงานดำเนินการในการสื่อสารข้อมูลที่ต้องการ ครบถ้วน เข้าใจง่าย เข้าถึงง่าย หลากหลายรูปแบบ เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม และทันต่อสถานการณ์ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต รวมทั้งมีกระบวนการเฝ้าระวังความเสี่ยง และร่วมตรวจสอบอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

22. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการทำงานอาสาสมัคร/จิตอาสาเพื่อส่งเสริมระบบบริการสุขภาพ และเชื่อมโยงอาสาสมัคร/จิตอาสาจากทุกภาคส่วนในการช่วยเหลือกลุ่มคนและชุมชน ที่อยู่ในสภาวะเปราะบางที่มีทุกสถานะ เพื่อสร้างพื้นที่เรียนรู้และปฏิบัติการที่เพิ่มพลังความเห็นอกเห็นใจและไว้วางใจทางสังคม

23. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาวิจัยและพัฒนา การบริหารจัดการงานวิจัย/สร้างองค์ความรู้ด้านสุขภาพ ทั้งเชิงระบบและนวัตกรรมสมัยใหม่ การพัฒนาตัวชี้วัดในการติดตามและประเมินผลความเป็นธรรมของระบบสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนให้เกิดความเป็นธรรมจากระบบบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี และการมีส่วนร่วมในนโยบายสาธารณะ

แนวทางการวัดผลสำเร็จของระบบสุขภาพที่พึงประสงค์

1. รายงานการวัดผลสำเร็จและการมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดและดำเนินนโยบายการเมืองเศรษฐกิจ และสังคม ที่คำนึงถึงหรือส่งผลต่อสุขภาพไปพร้อมกัน

2. ข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มความเป็นธรรมของระดับสุขภาพ รวมทั้งปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อสุขภาพ ปัจจัยคุกคามสุขภาพ และการกระจายการลงทุน ทรัพยากร

3. ข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มความเป็นธรรมด้านการเข้าถึงบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาลของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่มีปัจจัยความเสี่ยงทางสุขภาพสูงหรืออยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เปราะบางต่อสุขภาพ

4. ข้อมูลการมีส่วนร่วมในกลไกการอภิบาลและกำกับคุณภาพในระบบบริการสุขภาพ การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ และมาตรการทางสังคมอื่น ๆ

5. ตัวอย่างรูปธรรมของการจัดบริการสุขภาพชุมชนเมือง/ชุมชนหรือต้นแบบที่แสดงความจำเพาะ สามารถตอบสนองความต้องการของคนทุกกลุ่มในพื้นที่ รวมทั้งรูปธรรมพื้นที่ต้นแบบหรือพื้นที่ปฏิบัติการทางสังคมในการคลี่คลายความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์และผลลัพธ์เชิงบวกต่อการบรรลุสุขภาพที่ดีอย่างเป็นธรรม

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อสังเกต ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในประเด็นดังนี้ เนื่องจากธรรมนูญฉบับนี้เป็นฉบับที่ 3 แสดงให้เห็นว่าคณะรัฐมนตรีไม่มีความรอบคอบ ไม่ได้พิจารณาในรายละเอียดและสาระสำคัญของธรรมนูญดังกล่าวอย่างที่ควรจะเป็น เช่น ไม่ได้พูดถึงความบกพร่องของธรรมนูญ 2 ฉบับแรกว่าควรมีการปรับปรุงและปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ปัจจุบันอย่างไร ทิศทางระบบสุขภาพของพี่น้องประชาชนคนไทยตั้งแต่เกิด การส่งเสริมสุขภาพของเด็ก วัยทำงาน ไปจนถึงผู้สูงอายุมีรายละเอียดอย่างไร ครอบคลุมไปถึงการจัดระบบของสถานพยาบาล เจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุข บุคลากรทางการแพทย์ ตลอดจนเกี่ยวโยงไปจนถึงการมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชนทุกภาคส่วนหรือไม่ บริบทการพัฒนาสุขภาพในแต่ละพื้นที่มีแนวทางอย่างไร การขยายโรงพยาบาลที่มีความพร้อมไปสู่ทุกพื้นที่ในประเทศมีแผนอย่างไร นอกจากนี้ สมาชิกฯ มีความเห็นว่าเอกสารของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ยังไม่มีรายละเอียดที่ครบถ้วนเพียงพอ การจัดทำเอกสารยังขาดกระบวนการได้มาและกระบวนการดำเนินการในลำดับถัดไป ไม่มีการระบุลักษณะที่พึงประสงค์ มีแต่เป้าหมายและมาตรการ แต่ไม่มีกล่าวถึงกลไกการดำเนินงานที่องค์กร หรืออาสาสมัครจะมีความสัมพันธ์กับหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ แสดงให้เห็นว่าธรรมนูญฉบับนี้เหมือนเป็นเพียงข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แต่ไม่สามารถเป็นความหวังของระบบความสัมพันธ์แบบมวลรวมเพื่อสุขภาพกายสุขภาพใจ และสุขภาพชีวิตที่ดีให้กับพี่น้องประชาชน

สมาชิกฯ ตั้งข้อสังเกตว่า เหตุใดจึงเสนอร่างธรรมนูญเข้ามาให้สภาพิจารณา เนื่องจากในกฎหมายระบุว่าให้สภาพิจารณารับทราบธรรมนูญสุขภาพ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างธรรมนูญคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติควรจัดทำเอกสารใหม่เป็นธรรมนูญเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณา และขอให้รับข้อสังเกตของสมาชิกฯ ไปแก้ไขเพิ่มเติมก่อนจะเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง แล้วจึงจะส่งมาให้สภาพิจารณาใหม่ อย่างไรก็ดี หากเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติยืนยันว่ากระบวนการ

จัดทำธรรมนูญครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ก็สามารถขอถอนธรรมนูญเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมรายละเอียดในเอกสารแล้วเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้ง โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีใหม่ได้เช่นกัน

สมาชิกฯ ให้ข้อเสนอแนะว่า ขอให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปแก้ไขปรับปรุงและจัดทำเอกสารให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและสภาผู้แทนราษฎรใหม่อีกครั้ง โดยขอให้ถอนรายงานฉบับนี้กลับไปแก้ไขและปรับปรุงทั้งนี้ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ขอถอนร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. เพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไขตามที่สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และดำเนินการตามกระบวนการตามข้อเสนอของนายชลน่าน ศรีแก้ว ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอแนะ คือ ต้องให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. จากนั้นคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติต้องนำข้อเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมาจัดทำรายงานเป็นธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. และนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อรับทราบตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบต่อไป

ที่ประชุมอนุญาติให้ถอนร่างธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

4.1 รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง ซึ่งคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศพิจารณาเสร็จแล้ว (ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ 26 พฤษภาคม 2565)

พลตำรวจตรีสุพิศาล ภักดีตินถนาล รองประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ คนที่สาม พลโท พงศกร รอดชมภู ที่ปรึกษาคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง และนายจ่านงค์ ไชยมงคล ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคง นำเสนอสรุปรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะ กมธ. ดังนี้ ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 25 ปีที่ 1 ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 11 กันยายน 2562 ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 90 ในการกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ การค้าชายแดน การค้าผ่านแดน จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว จุดผ่อนปรนเพื่อการค้าช่องทางธรรมชาติและช่องทางตามกฎหมายศุลกากร การเดินทางข้ามแดนการจัดการและการดูแลแรงงานข้ามแดน การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการพัฒนาชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศโดยเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ ความมั่นคง ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้ง ส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับดินแดนและความมั่นคงของประชาชน นั้น

ภายใต้หน้าที่และอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากสภาผู้แทนราษฎร ในคราวการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 17 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 คณะกรรมการได้กำหนดให้มีการพิจารณา ศึกษาเรื่องการปรับปรุง แก้ไข กฎหมายด้านความมั่นคง และได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณา ศึกษาปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย

ด้านความมั่นคง เพื่อพิจารณาศึกษา ปรับปรุง พัฒนา แก้ไข กฎหมาย ด้านความมั่นคง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาศึกษาเป็นไปด้วยความรอบคอบ ได้รับข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวครบถ้วนรอบด้าน จึงได้มี การกำหนดแนวทางการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวโดยการศึกษากฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1. ประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ความผิด ลักษณะ 1 ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร มาตรา 107 - 135 2. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 1 ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ 1 หลักทั่วไป มาตรา 2-8 ลักษณะ 2 หมวด 2 อำนาจสืบสวนและสอบสวน มาตรา 17 ลักษณะ 3 หมวด 1 การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา มาตรา 28 ลักษณะ 4 หมายเรียกและหมายอาญา หมวด 2 หมายอาญา ส่วนที่ 2 หมายจับ มาตรา 66 และลักษณะ 5 จับ ชัง จำคุก ปล่อยชั่วคราว หมวด 3 ปล่อยชั่วคราว มาตรา 106-119 3. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 419/2556 เรื่องการอำนวยความสะดวกธรรมชาติ การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการ ควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัด การสอบสวนคดีอาญา 4. พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 5. พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช 2457 6. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2557 7. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอลปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. 2559 (รายละเอียดกฎหมายตามภาคผนวก ก) และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 116 ควบคู่ไปกับการประชุมเพื่อรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้แทนจาก หน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม รวมทั้งมีการจัดสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งสามารถสรุปรายงานผลการพิจารณาศึกษาได้ ดังนี้

1. สภาพปัญหาที่พบเกี่ยวกับกฎหมายด้านความมั่นคง สรุปได้เป็น 2 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

1.1 ปัญหาด้านเนื้อหาสาระและถ้อยคำของกฎหมาย พบว่าคำนิยามต่าง ๆ ในกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ยังขาดความชัดเจนไม่ครอบคลุม ไม่ทันต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และบางครั้งมีความขัดแย้งกันทางปฏิบัติ รวมทั้งไม่เอื้อต่อการนำไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบังคับใช้จะต้องอาศัยการตีความ ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับผู้ตีความ เช่น มาตรา 116 แห่งประมวลกฎหมายอาญา พบว่ามีการบัญญัติถ้อยคำไว้กว้างมากเกินไป จนทำให้เจ้าหน้าที่สามารถตีความกฎหมายไปในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลร้ายหรือผลกระทบแก่ประชาชน หรืออาจมีการตีความในลักษณะที่เป็นการกลั่นแกล้งหรือสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนได้

1.2 ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย พบว่าส่วนหนึ่งของปัญหาสืบเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของคำนิยามต่าง ๆ ในกฎหมายความมั่นคง และส่วนหนึ่งมาจากความรู้และประสบการณ์ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเนื้อหาและสาระรวมทั้งเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทำให้กระบวนการต่าง ๆ ในการบังคับใช้กฎหมาย ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง ส่งผลต่อกระบวนการในการดำเนินคดี ตั้งแต่ขั้นของการแจ้งข้อกล่าวหา การสอบสวน การขอหมายศาล การออกหมายจับการดำเนินคดีในชั้นต่าง ๆ ทำให้บางครั้งถูกมองว่า เป็นการใช้กฎหมายใน

ลักษณะของการปิดปากประชาชนเพื่อไม่ให้แสดงความเห็นทางการเมือง หรือการรวมกลุ่มทางการเมือง หรืออาจเป็นการยึดเยียดความผิดให้แก่ประชาชนที่มีความเห็นต่างทางการเมือง

2. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา กฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การแก้ไขประมวลกฎหมายอาญามาตรา 116 ที่บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา 116 ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใด อันไม่ใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ใช่เพื่อแสดงความคิดเห็น โดยสุจริต

(1) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดินหรือรัฐบาล โดยใช้กำลังข่มขืนใจ หรือใช้กำลังประทุษร้าย

(2) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วน หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร หรือ

(3) เพื่อให้ประชาชน ล่วงละเมิดกฎหมายแผ่นดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี”
ข้อเสนอ เห็นว่า คำว่า “ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใด” หรือ “กระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน” เป็นคำที่มีการตีความที่กว้าง จึงส่งผลให้สามารถมีการตีความในทางประสงค์ ต่อผลทางการเมือง และเป็นการริดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่เกินควร และขัดกับหลักนิติธรรมได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันการตีความที่กว้างเกินควร เสนอให้มีการแก้ไขโดยตัดคำว่า “หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน” ใน (2) ของมาตรา 116

ประเด็นที่ 2 การแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 1 ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ 1 หลักทั่วไป มาตรา 2 ในประมวลกฎหมายนี้

(2) “ผู้ต้องหา” หมายความว่า บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล

(3) “จำเลย” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้วโดยข้อหาว่าได้กระทำความผิด มาตรา 7/1 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงาน แจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก และให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่มีสิทธิดังต่อไปนี้ด้วย

(1) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

(2) ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน

(3) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

(4) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่มีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง

ข้อเสนอ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่จะอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในการดำเนินคดี มีข้อเสนอว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 1 ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ 1 หลักทั่วไป มาตรา 2 โดยมีรายละเอียดเป็น ดังนี้

(5) คำนิยาม “ผู้ต้องหาในคดีความมั่นคง” หมายความว่า ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

(11) วรรค 3 “กรณีความผิดต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร” ให้ใช้การตีความอย่างแคบเคร่งครัด และชัดเจน

(12/1) “ไต่สวนมูลฟ้องความผิดเกี่ยวกับราชอาณาจักร” ให้องค์การอื่นตามกฎหมายบัญญัติไว้ไต่สวนเพื่อวินิจฉัยถึงมูลคดี

(23) คำนิยาม “บุคคลผู้ต้องสงสัย” หมายความว่า บุคคลที่ถูกสงสัย หรือสันนิษฐานว่า จะเป็นผู้กระทำความผิดอาญาหรือด้านความมั่นคง แต่ไม่มีหลักฐานและยังไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหา

มาตรา 7/1 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาหรือ “บุคคลผู้ต้องสงสัย” ซึ่งถูกควบคุมหรือขัง มีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับกุม และสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรกและให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหามีสิทธิติดต่อไปนี้ด้วย

ลักษณะ 2 หมวด 2 อำนาจสืบสวนและสอบสวน ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา 17 เพิ่มสภาพความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องคดีอาญาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

ลักษณะ 3 หมวด 1 การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา 28 เพิ่ม (3) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรให้อัยการสูงสุดมีอำนาจสอบสวนและฟ้องคดีอาญา

ลักษณะ 4 หมวด 2 หมายอาญา ส่วนที่ 2 หมายจับ ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา 66 เพิ่ม (3) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร จะออกหมายจับได้ต้องมีพยาน หลักฐานชัดเจน

ลักษณะ 5 หมวด 3 ปล่อยชั่วคราว ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

มาตรา 119 เพิ่ม วรรค 4 คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรให้ศาลกำหนดสัญญาประกันต่อศาลให้ได้สัดส่วนกับฐานะของผู้ถูกกล่าวหา

ประเด็นที่ 3 การแก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 419/2556 เรื่อง การอำนวยความสะดวกยุติธรรมในคดีอาญาการทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เรังรัดการสอบสวน คดีอาญา โดยให้มีการแก้ไข ดังนี้

บทที่ 2 การอำนวยความสะดวกยุติธรรม ข้อ 1. การรับแจ้งความ ข้อ 1.1 การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ

ข้อ 1.1.5 การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่า เป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ หรือเป็นเรื่องราวแจ้งให้พนักงานสอบสวนบันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้ว รีบเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนพิจารณาสั่ง ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่บันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องในทางแพ่งก็ให้ชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้แจ้งความทราบและลงบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดี พร้อมให้ผู้แจ้งความลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องในทางอาญา ไม่ว่าจะมีความผิดอาญาแผ่นดินหรือความผิดต่อส่วนตัว ก็ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ความคิดเห็น หากพิจารณาจากระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี คำสั่งที่ 419/2556 ข้อ 1.1.5 (ในระเบียบ บทที่ 2 การอำนวยความสะดวกยุติธรรม ข้อ 1. การรับแจ้งความ ข้อ 1.1 การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ) ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าระเบียบดังกล่าวใช้คำว่า “การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่า เป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ” นั่นคือพนักงานสอบสวนยังไม่แน่ชัดว่า ข้อเท็จจริงที่ผู้กล่าวโทษ หรือผู้ร้องทุกข์ ได้มาแจ้งนั้น มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นหรือไม่ ทั้งอาญาแผ่นดิน (ผู้กล่าวโทษ) และอาญาส่วนตัว (ผู้ร้องทุกข์) ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีนี้ กำหนดให้พนักงานสอบสวนรีบเสนอเรื่องให้ ผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วย (คือ ผู้กำกับการสถานีตำรวจนั้น ๆ) เป็นผู้พิจารณาภายใน 24 ชั่วโมง หากเป็นความผิดอาญาก็ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ คือ รับคำร้องทุกข์สอบสวนต่อไป เป็นสำนวนการสอบสวน จึงเห็นได้ว่า อำนาจการปรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเข้ากับข้อกฎหมายในเบื้องต้นเป็นของพนักงานสอบสวนระดับหัวหน้าสถานี คือ ผู้กำกับการเพียงคนเดียว อันเป็นจุดอ่อนที่อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการวินิจฉัยข้อกฎหมายได้ อันจะทำให้ประชาชนผู้แสดงความคิดเห็นโดยสุจริต

ข้อเสนอการแก้ปัญหาดังกล่าว หากจะแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือประมวลกฎหมายอาญามาตรา 116 อาจเป็นเรื่องยุ่งยากและใช้เวลานาน อาจไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนผู้ถูกล่ามโซ่ จึงขอเสนอควรแก้ไขกฎหมายระดับรอง (ระเบียบการตำรวจ เกี่ยวกับคดี คำสั่งที่ 49/2556) ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้ออกมาโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายหลัก (เฉพาะความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร) โดยแก้ไขระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี

คำสั่งที่ 49/2556 ข้อ 1.1.5 จากเดิมอำนาจในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมาย เป็นอำนาจของผู้กำกับการตำรวจสถานี แก้ไขให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการยุติธรรม (หรือเรียกชื่อตามที่แก้) โดยคณะกรรมการควรประกอบด้วย

- 1) ผู้เกี่ยวข้องที่จะเป็นผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับคดีต่อไป อันมี ตัวแทนฝ่ายตำรวจ อัยการ ศาล สภาความมั่นคงแห่งชาติ
- 2) ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายที่จะเป็นผู้ถูกดำเนินคดี อันมี องค์กรภาคเอกชน ทนาย ตัวแทน พรรคการเมือง
- 3) ผู้เกี่ยวข้องฝ่ายเป็นกลาง เช่น ตัวแทนนักวิชาการ สื่อมวลชน
- 4) กำหนดหน่วยงานที่จะเป็นผู้กล่าวโทษ โดยควรให้เป็นหน่วยงานมิใช่ตัวบุคคล เช่น ให้ผู้ที่กล่าวโทษคดีที่เกี่ยวกับความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร คือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อองค์กรนี้จะได้พิจารณากลับกรองข้อเท็จจริงมาแล้วชั้นหนึ่ง

ทั้งนี้ ควรมีการเพิ่มระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ในเรื่องการออกหมายเรียก หรือการแจ้งข้อกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 จะต้องมีข้อเท็จจริง โดยมีพยานหลักฐานตามสมควรและชัดเจนเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่า บุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดเกิดขึ้นตามที่กล่าวหาเสียก่อน เพื่อเป็นการป้องกันการใช้ดุลยพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้ง ควรเพิ่ม “ถ้าระหว่างการสอบสวนปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือบุคคลอื่นใดไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตามข้อกล่าวหา ก็ไม่จำเป็นต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้แต่อย่างใด และให้พนักงานสอบสวนเร่งดำเนินการสอบสวนสรุปสำนวนมีความเห็นควรไม่ฟ้องส่งพนักงานอัยการพิจารณาโดยไม่ชักช้า”

ประเด็นที่ 4 การแก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม

เห็นว่า ระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอลปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พ.ศ. 2559 นั้น ยังไม่ครอบคลุมในการเข้าถึงสิทธิ ของผู้ต้องหาหรือจำเลยเพียงพอ และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ถูกต้องหาหรือจำเลย จึงเสนอให้แก้ไขระเบียบคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมต่อไป มีข้อเสนอ ดังนี้

- 1) ต้องแก้ไขระเบียบให้ประชาชนทั่วไปสามารถขอนำเงินจากกองทุนยุติธรรมไปประกันตัวได้
- 2) จ้างทนายความที่ตนไว้วางใจได้โดยใช้เงินของกองทุนยุติธรรม
- 3) เพิ่มสิทธิให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ศาลตัดสินแล้วไม่มีความผิด (เฉพาะกรณีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง) สามารถใช้เงินกองทุนยุติธรรมในการดำเนินการฟ้องกลับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนผู้ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีนั้น

ประเด็นที่ 5 การแก้ไขพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558

ภายใต้กฎหมายฉบับนี้มีเงื่อนไขว่า ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในท้องที่ให้ทราบล่วงหน้า 24 ชั่วโมง ก่อนการชุมนุม ทั้งยังกำหนดพื้นที่ต้องห้ามและข้อควรระวังระหว่างการชุมนุม

มิเช่นนั้นจะถือว่าเป็นการชุมนุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าสลายพร้อมทั้งจับกุมดำเนินคดีได้ทันที ซึ่งในปัจจุบันมีหลายกรณีที่ประชาชนพยายามจะใช้สิทธิตามกฎหมาย แต่ก็ถูกเจ้าหน้าที่เข้ามาแทรกแซงการชุมนุม รวมถึงถ้าไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ก็มีสิทธิถูกเจ้าหน้าที่รวบรัดขั้นตอนจับกุมตั้งข้อหาอีกต่างหาก ทั้งนี้ เห็นได้ชัดเจนว่าพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะได้วางขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้เรื่องการ “จับ” เป็นมาตรการที่เก็บไว้หลังสุด แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีการเจรจาก่อน โดยจะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามที่เป็นข่าวในปัจจุบัน ผู้ชุมนุมจะถูกตั้งกล่าวหาและจับโดยทันที ต่อมาภายหลังแม้เลิกการชุมนุมแล้ว แต่ผู้ชุมนุมก็ยังต้องรับโทษอยู่ดี ดังนั้น กรณีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แทนที่พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะจะถูกใช้เพื่อเอื้ออำนวยเสรีภาพในการชุมนุมให้เกิดขึ้นได้จริง แต่กลับเป็นเครื่องมือแวดล้อมที่ใช้ดำเนินคดีกับผู้ชุมนุม โดยเฉพาะเมื่อการชุมนุมได้ผ่านพ้นไปแล้ว ไม่มีการกระทบสิทธิของบุคคลอื่นเกิดขึ้นอีกแล้ว เจ้าหน้าที่ก็ยังย้อนกลับมาใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือจัดการผู้ชุมนุมในภายหลังอีก

ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาที่นำเสนอ

- 1) การชุมนุมสาธารณะที่ไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ควรมีการเพิ่ม “การชุมนุมของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา”
- 2) ควรมีการเจรจากันมากกว่าการบังคับใช้ทางกฎหมายโดยการจับหรือออกหมายจับ โดยการตั้งข้อกล่าวหาต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 3) หากเลิกการชุมนุมแล้วเมื่อผู้ชุมนุมหรือกลุ่มผู้ชุมนุมได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่แล้วควรมีการยกเว้นโทษเพื่อป้องกันการก่อกวนแกล้งทางการเมือง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง พัฒนา แก้ไข รวมทั้งแนวทางในการบังคับใช้กฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในภาพรวม โดยสรุป ดังนี้

- 1) มิติด้านความมั่นคง หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรยึดและเข้าใจในนิยามความหมายของคำว่า “ความมั่นคงแห่งรัฐ” ตรงกัน ประกอบกับผู้นำหน่วยงานฝ่ายข้าราชการประจำในตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรเป็นบุคคลที่คัดสรรมาจากฝ่ายการเมือง เพราะจะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
- 2) การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐควรบัญญัติถึงการมีคณะกรรมการพิจารณากลับกรองในการชี้ขาดว่า คดีใดเป็นคดีอาญาทั่วไป หรือคดีใดเป็นคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาและพนักงานสอบสวนให้มีความรัดกุมในการทำงาน
- 3) คดีเกี่ยวกับความมั่นคง สิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะต้องคำนึงถึงในการทำงานคือการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถูกกล่าวหา โดยให้คำนึงถึงหลักการที่ทุกคนมีสิทธิคิดต่างกันได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ข้อบังคับ หรือกฎหมายเดียวกัน
- 4) การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากสภาพปัญหาทางปฏิบัติมากกว่าหลักการหรือแนวทฤษฎี ดังนั้น ผู้มีส่วนรับผิดชอบการยุติธรรม ตั้งแต่พนักงานสอบสวน

อัยการ และศาล ควรหามาตรการร่วมกันที่จะสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ถูกดำเนินคดี โดยการอนุญาตให้มีการประกันตัว ในกรณีที่มีได้มีเหตุในการหลบหนี หรือการถูกคุมขังเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และควรใช้กระบวนการทาง กฎหมายเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมือง เพื่อสร้างความชอบธรรม ภายในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน

5) หากพิสูจน์ได้ว่าการดำเนินคดีเกี่ยวกับความมั่นคง เป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ แล้วต้องถูกดำเนินคดี ควรมีกระบวนการเยียวยาจากภาครัฐเพื่อให้ผู้ที่อยู่ในฐานะจำเลยได้รับความเป็นธรรม เช่น การจ่ายเงินชดเชยเพื่อบรรเทาผลกระทบ มีกระบวนการตรวจสอบผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ก่อนการดำเนินคดี หรือมีส่วนร่วมในการจ่ายค่าชดเชยเยียวยาด้วย

6) กองทุนยุติธรรมควรดำเนินการจัดให้มีนายความเพื่อคอยให้การช่วยเหลือ ผู้ถูก กล่าวหา หน่วยงานของรัฐควรสร้างกลไกที่มีอำนาจเพียงพอที่จะทำให้เกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกัน ในแต่ละกระทรวง กรม กอง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภัยความมั่นคงแห่งรัฐ รวมทั้ง ควรมีการจัดตั้ง กองทุน เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ถูกดำเนินคดีหรือผู้ถูกกล่าวหาในคดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง โดยการจัดสรรทุนความ หรือเงิน เพื่อให้สามารถว่าจ้างนายความจากภายนอกได้เองในการใช้ต่อสู้คดี และปกป้องสิทธิเสรีภาพตาม ความชอบธรรมที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

7) ควรเพิ่มกระบวนการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงาน อัยการ ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับความมั่นคงให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างถูกต้อง หากตรวจสอบแล้ว พบว่าการกระทำเกิดความไม่ชอบธรรม จำเป็นต้องมีการกำหนดโทษหรือลงโทษทางวินัยให้ชัดเจน และคดีที่ ประชาชนถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐกล่าวหาว่า กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐ หรือคดีที่เกี่ยวข้องกับ การชุมนุมทางการเมือง ผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับสิทธิในการต่อสู้คดีตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

8) ในการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐควรบัญญัติถึงการมีคณะกรรมการ พิจารณากลับกรองในการชี้ขาดว่าคดีใดเป็นคดีอาญาทั่วไป หรือคดีใดเป็นคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง แห่งรัฐ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาและพนักงานสอบสวนให้มีความรัดกุมในการทำงาน

4. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิ

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการสิทธิมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินการ ปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมควรมี การดำเนินการ ดังนี้

1) คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐกิจการชายแดนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูป ประเทศ เสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรนำส่งรายงานผลการศึกษาให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) และคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบ การปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

2) คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐกิจการชายแดนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว โดยละเอียดอีกครั้ง เพื่อผลักดันให้มีการดำเนินการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายด้านความมั่นคงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สมาชิกฯ อภิปรายสนับสนุนรายงานของคณะกรรมาธิการฯ ให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็นดังนี้ หลักการสากลว่าด้วยของความมั่นคงของรัฐและความมั่นคงของรัฐบาล ต้องคำนึงถึงกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย เพราะกลุ่มชาติพันธุ์เป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคงแห่งรัฐ แต่ในปัจจุบันเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปกลุ่มชาติพันธุ์กลับถูกมองว่าเป็นภัยต่อความมั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการตีความ นอกจากนี้ กฎหมายที่ยังเป็นประเด็นปัญหาและเป็นข้อโต้แย้งในระดับพื้นที่เกี่ยวข้องกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และมีพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 หากดูในความหมายของความมั่นคงภายในจะเป็นเรื่องของความสงบเรียบร้อย แต่ในปัจจุบันไม่แน่ใจว่าเรากำลังอยู่ในประเทศหรือในจังหวัดที่มีอำนาจซ้อนหรือไม่ เห็นได้จากการที่ กอ.รมน. มีอำนาจซ้อนกับผู้ว่าราชการจังหวัดในการทำงานและบัญชาการ กอ.รมน. มีการดำเนินงานเกินกว่าอำนาจหน้าที่เรื่องของความมั่นคงหรือไม่ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทั้งหมด รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในระดับผู้ปฏิบัติในการตีความความกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงด้วย

คณะกรรมาธิการฯ ควรปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับ กอ.รมน. ด้วย ควรนำไปใส่ไว้ในข้อสังเกตด้วย เพื่อป้องกันการตีความข้อกฎหมายที่ทำให้เกิดปัญหา เห็นด้วยที่จะมีการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐ ทั้งนี้ มีความเป็นห่วงในเรื่องของสภาพบุคคลและการแปลงสัญชาติ จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ จึงควรให้ความสำคัญกับกฎหมายที่เกี่ยวกับการแปลงสัญชาติ และบุคคลที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน การพิสูจน์สัญชาติ เพื่อให้กฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐมีความสมบูรณ์มากที่สุด สมาชิกฯ เสนอให้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาสอบสวนคดีอาญากลางหรือไม่ โดยให้เป็นองค์กรอิสระเพื่อให้เกิดความเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ง่าย โดยให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทำให้ประชาชนมีความมั่นคง ประเทศชาติจึงจะมั่นคง ควรจัดรัฐสวัสดิการให้กับประชาชนและคนใช้แรงงาน เพื่อให้ประชาชนและแรงงานมีความมั่นคงในการดำรงชีพ ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และไม่ควรถืออำนาจกับกฏอัยการศึกมากเกินไป อย่าใช้ความมั่นคงของรัฐให้อยู่เหนือประชาชน ทำลายความสุขของประชาชน ไม่ทำลายสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

กรรมาธิการ ตอบชี้แจงดังนี้ ในการร่างกฎหมายนั้น ต้องให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมด้วย กฎหมายของประชาชนโดยประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เพื่อให้ประชาชนมีความสุขได้อยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งคณะกรรมาธิการฯ ได้คำนึงถึงประเด็นนี้ สำหรับความมั่นคงนั้นก็มีหลายมิติ เช่น ความมั่นคงของประชาชน ภูมิสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงก็ถือเป็นเรื่องของความมั่นคง ความมั่นคงด้านอาหาร ความมั่นคงด้านแรงงาน ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ถือเป็นความมั่นคงและจะนำข้อสังเกต

ที่เป็นประโยชน์ไปใช้ต่อไป สำหรับ กอ.รมน. นั้น เป็นหน่วยงานที่ดูแลด้านความมั่นคง ซึ่งขณะนี้ภัยความมั่นคงมีหลายรูปแบบ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงต้องปรับเปลี่ยนมุมมองในการทำงาน เพื่อให้ดำเนินงานด้านความมั่นคงได้อย่างครอบคลุม

การศึกษาของคณะกรรมการฯ ในครั้งนี้มีกรอบระยะเวลาที่จำกัด และเรื่องของความมั่นคงเป็นเรื่องที่ใหญ่มาก ในส่วนของคณะกรรมการฯ ศึกษาในส่วนที่มีผลกระทบต่อประชาชน และเป็นความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนจากการใช้กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่ก่อให้เกิดการตีความที่กว้างขวาง จนทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบโดยเฉพาะกับประชาชนที่แสดงความเห็นต่างจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องนี้ ในส่วนอื่น ๆ ที่สมาชิกฯ นำเสนอไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกฎอัยการศึก การตั้งองค์กร วัตถุประสงค์การศึกษาของคณะกรรมการฯ คือทำอย่างไรก็ได้ที่จะทำให้เกิดความเป็นธรรมกับพี่น้องประชาชน และต้องไม่เป็นการใช้กฎหมายที่ปิดปากประชาชนไม่ให้เห็นความคิดเห็น เพราะการแสดงความคิดเห็นในระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญ หากกฎหมายไปปิดปากแล้วการพัฒนาประเทศจะเกิดขึ้นไม่ได้ ขบวนการหนึ่งในการตีความเพื่อใช้กฎหมายปิดปากประชาชนคือ มาตรา 116 ซึ่งทำให้เกิดการตีความที่กว้างขวาง การแก้มาตราดังกล่าวจึงเป็นจุดเริ่มต้น โดยตัดถ้อยคำบัญญัติที่กว้างเกินไปออก เพื่อจำกัดให้แคบลงจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายของพนักงานสอบสวนหรือผู้ที่มีอำนาจในการตีความจะน้อยลง เมื่อตีความด้วยแคบลงประโยชน์ก็จะตกกับประชาชน และประเทศชาติจะได้ประโยชน์จากการแสดงความคิดเห็นของประชาชน

ที่ประชุมเห็นด้วยกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ที่เสนอมา เพื่อนำส่งรัฐบาลดำเนินการต่อไป

4.2 รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การคมนาคมขนส่งทางน้ำ ซึ่งคณะกรรมการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว (ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ 8 กรกฎาคม 2565)

คณะกรรมการฯ ขอเลื่อนการรายงานออกไปก่อน

4.3 รายงานการพิจารณาศึกษาปัญหาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเป็นระบบ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

พลตำรวจเอกยงยุทธ เทพจำนง ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเป็นระบบ นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา โฆษกคณะกรรมการฯ และนายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช ที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ นำเสนอรายงานการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการฯ ดังนี้ ความรุนแรงของปัญหาเสพติดในประเทศไทยปรากฏจากจำนวนยาเสพติดที่จับยึดได้เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด จำนวนพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนยังมีอยู่อย่างหนาแน่น จำนวนผู้เสพยาเสพติดมีมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน และยังมีปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาสังคม และปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเสพติด

โดยเฉพาะปัญหาในระดับปัจเจกบุคคลที่มีอาการป่วยเรื้อรังทั้งทางสมองและทางร่างกาย พฤติกรรมการเสพติด ต้องใช้เวลาในการบำบัดอย่างต่อเนื่อง ผู้เสพยาเสพติด จึงต้องการเข้าถึงบริการสถานฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสม เพื่อการรักษาที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ไม่เสพยาซ้ำ สามารถดูแลตนเองได้อยู่ในชุมชนสังคมอย่างมีคุณค่า หากยังไม่สามารถทำให้ระดับความรุนแรงของปัญหาเสพยาเสพติดในประเทศไทยลดลง ความมั่นคงของชาติจะถูกสั่นคลอน จากปัญหาเสพยาเสพติดอย่างแน่นอน จากความรุนแรงของปัญหาเสพยาเสพติด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่งได้ร่วมกัน เสนอญัตติ เพื่อขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวม 8 ญัตติ ซึ่งสาระสำคัญของทุกญัตติที่เสนอ ล้วนสื่อถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติดที่สังคมไทย กำลังเผชิญอยู่ อาทิ ยาเสพติดทุกตัวยาแพร่ระบาดอย่างรุนแรงไปทั่วประเทศ และนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในชุมชนแออัด อีกทั้ง เด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของชาติเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวนมาก

ผลจากการเสนอญัตติข้างต้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 2 ครั้งที่ 24 (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 26 สิงหาคม 2563 ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ทั้ง 8 ญัตติ และมีมติ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทาง การจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัด ยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ได้จัดให้มีการประชุมครั้งแรก เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 ซึ่งที่ประชุมมีมติเลือกให้ พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์ เป็นประธานคณะกรรมการ การพิจารณาศึกษา ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด และการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ให้แก่เด็กและเยาวชน ศึกษากระบวนการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และศึกษากระบวนการและแนวทางการบูรณาการความร่วมมือ ในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและศูนย์บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดอย่างรอบด้าน เพื่อให้การศึกษาปัญหายาเสพติดมีความครอบคลุมทุกมิติ ที่ประชุมจึงตั้งคณะอนุกรรมการขึ้น จำนวน 3 คณะ ประกอบด้วย (1) คณะอนุกรรมการด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด (2) คณะอนุกรรมการด้านการปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมาย และ (3) คณะอนุกรรมการ ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ต่อมาคณะกรรมการได้ตั้งคณะอนุกรรมการ ขึ้นแทนคณะอนุกรรมการที่หมดวาระลง จำนวน 2 คณะ คือ (1) คณะอนุกรรมการจัดทำรายงาน การพิจารณาศึกษาปัญหายาเสพติด (แทนคณะอนุ กรรมการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด) และ (2) คณะอนุกรรมการพัฒนาพื้นที่ ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย (แทนคณะอนุกรรมการด้านการ ป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด) และได้ตั้งคณะทำงาน จำนวน 1 คณะ คือ คณะทำงานเรียบเรียงรายงาน การศึกษา ปัญหายาเสพติด เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาและศึกษาอย่างเป็นระบบ มีความสมบูรณ์และ ครอบคลุมในทุกมิติของการจัดการปัญหา

คณะกรรมการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาเสพติด จำนวน 34 ครั้ง โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม และลงพื้นที่ศึกษาดูงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งใน กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด จำนวน 18 ครั้ง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ จัดทำแนวทางและข้อสังเกตเพื่อการแก้ไข ปัญหาเสพติดในประเทศอย่างเป็นระบบไว้ในรายงานของ คณะกรรมการเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาต่อไป

2. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาปัญหาเสพติด แนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเป็นระบบแล้ว เห็นว่าควรมีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี และหน่วยงาน บูรณาการป้องกันปราบปราม และบำบัดผู้ติดยาเสพติด 9 กระทรวง 26 หน่วยงาน 2 ส่วนราชการไม่สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี กระทรวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ (1) สำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (2) กระทรวงกลาโหม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ (3) กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ผู้ว่าราชการจังหวัด กาญจนบุรี ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และคณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาระดับจังหวัด (4) กระทรวงยุติธรรม ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมพินิจ และคุ้มครอง เด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ (5) กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่ กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (6) กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และกรมอนามัย (7) กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (8) กระทรวงแรงงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และกรมสวัสดิภาพและ คุ้มครองแรงงาน (9) กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (10) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (11) สำนักงานป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน และ (12) คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรทราบและปฏิบัติไว้ท้าย รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

2.1 ข้อสังเกตด้านการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด แนวทางการขับเคลื่อน การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชน อายุ 12 - 24 ปี ควรกำหนดผลลัพธ์ที่ท้าทาย คือ “สามารถป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติด สำหรับเด็กและเยาวชนอายุ 12 - 24 ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน” ต้องกำกับติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่องด้านการดำเนินงาน กระบวนการ กิจกรรม การบูรณาการ การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และถอดบทเรียนด้วยหน่วยงานวิชาการ ซึ่งสามารถกำกับผลลัพธ์รูปธรรม 3 ระยะ

ได้แก่ (1) ระยะสั้น/เร่งด่วน (2) ระยะกลาง/ด่วนและต่อเนื่อง (3) ระยะยาว/แผนที่ยุทธศาสตร์ บุคลากร ศูนย์ข้อมูล สารสนเทศ ตลอดจนข้อสังเกตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ และคณะรัฐมนตรี

1) ระยะสั้น/เร่งด่วน

1.1) สร้างการรับรู้เนื้อหาสาระเกี่ยวกับสาร/ยาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงที่ถูกต้องเหมาะสม สร้างสื่อสาธารณะ โซเชียลออนไลน์ เข้าถึงเยาวชนและกลุ่มเสี่ยง เปิดรับฟังความเห็นให้ความเข้าใจ ทั้งนี้ การสื่อสารเชิงบวกสร้างสรรค์มาจากความเข้าใจด้านยาเสพติดและการเปลี่ยนแปลง แนวคิดที่มีต่อผู้ติดยาเสพติด ปัญหายาเสพติดไม่ใช่อาชญากรรม แต่เป็นปัญหาสังคม สุขภาพ การศึกษา และเศรษฐกิจ

1.2) ส่งเสริมครอบครัวให้อบอุ่นและเข้มแข็ง โดยการจัดตั้งหน่วยงานกลาง/ศูนย์กลาง แต่ละภูมิภาคสนับสนุนครอบครัวสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด เปิดใจรับฟัง มีเจตคติดีแก่เยาวชน

1.3) เพิ่มพื้นที่ปลอดภัยโดยการเพิ่มศักยภาพชุมชนในแต่ละพื้นที่ ตามสภาพปัญหายาเสพติดที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบริบทและปัจจัยเกี่ยวพันต่าง ๆ โดยการทำงานเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เช่น สร้างเสริมมาตรการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก เพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ สนับสนุนกิจกรรมการแข่งขัน เพื่อให้เยาวชนมีการเพิ่มต้นทุนชีวิต เกิดทักษะชีวิต ความภูมิใจ ภูมิคุ้มกันจิตใจ ค่านิยม

2) ระยะกลาง/ด่วนและต่อเนื่อง

ดำเนินกิจกรรมการป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดจากหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณ และภาคีต่าง ๆ ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมทุกช่วงกลุ่มวัยของเยาวชนได้ ให้เกิดผลลัพธ์ รูปธรรม คุ้มค่า และยั่งยืน เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาทักษะสมอง พฤติกรรม อารมณ์ ศีลธรรม ความภูมิใจ ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม ทักษะการแก้ปัญหาชีวิต การใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์ การสร้างสุข ความยืดหยุ่น/เข้มแข็ง ทางใจ มีต้นทุนชีวิตที่ดีและสามารถดึงศักยภาพ ความสามารถของตนเองมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายในชีวิตสู่ความสำเร็จในชีวิต ยอมรับ ความผิดหวัง/อุปสรรค หาทองแท้ได้อย่างมีสติ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยไม่ต้องพึ่งสิ่งเสพติดล่อลวงหรืออบายมุข

3) ระยะยาว/แผนที่ยุทธศาสตร์ บุคลากร ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ

3.1) ปรับกลยุทธ์ กลวิธี ให้เครือข่ายผู้ปฏิบัติงาน ร่วมมือกันทุกหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ลดการทำงานซ้ำซ้อนกัน โดยหน่วยงานผู้ประสานในแต่ละหน่วยต้องเชื่อมโยง ทำความเข้าใจ ช่วยแก้ปัญหา ติดตามประเมินผล แนนะนาการทำงานแบบบูรณาการ เพื่อขับเคลื่อนงาน ให้บรรลุทั้งตัวชี้วัดและได้ผลลัพธ์ ประสิทธิภาพ และรูปธรรม เกิดเยาวชนคุณภาพและพื้นที่ปลอดภัย ยาเสพติดได้ต่อเนื่อง คุ้มค่า และยั่งยืน

3.2) ส่งเสริมพัฒนาครูประจำชั้น/อาจารย์ที่ปรึกษา/ครูตำรวจ D.A.R.E./อาสาสมัครฯ ให้สามารถใช้หลักจิตวิทยาเชิงบวกและจัดสรรนักจิตวิทยาประจำสถานศึกษาเพื่อสร้างระบบการดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ที่เข้มแข็ง ยั่งยืน มีระบบส่งต่อข้อมูลการดูแลแก่ครอบครัว และระบบสาธารณสุข

ติดตามต่อเนื่องได้ รวมทั้งการให้ขวัญกำลังใจต่อเนื่องแก่บุคลากรผู้ดำเนินงาน ด้านยาเสพติดที่เสียสละ เสียภัย เพื่อให้เยาวชนและชุมชนปลอดภัย

3.3) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการเฝ้าระวังป้องกันเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดให้เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ วัตถุประสงค์เพื่อรายงานสถานการณ์ยาเสพติดของเยาวชน และพื้นที่ปลอดภัย สะท้อนภาพรวมประเทศในแต่ละช่วงเวลา สามารถนำไปวิเคราะห์เชิงลึกด้านปัญหาและอุปสรรค เพื่อพัฒนาแนวทางการป้องกันและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดได้ทัน ต่อการระบาดวิทยาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หน่วยงานที่ดูแลเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูล นำไปติดตามผลการดูแลเด็กและเยาวชน ได้จริงและต่อเนื่อง และสามารถประเมินพื้นที่ปลอดภัยให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้อีกด้วย

2.2 ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF (Executive Functions) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย

คณะกรรมการได้มีการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Functions) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เด็กตั้งแต่ปฐมวัย และกำหนดให้มีการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ 4 พื้นที่ คือ (1) อำเภอเมือง จังหวัด ปัตตานี (2) อำเภอราชไศล จังหวัดศรีสะเกษ (3) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และ (4) เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โดยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งตั้งตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562

1.1) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยองค์ความรู้เรื่องทักษะสมอง EF กับการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างจริงจัง และจัดทำนโยบายระดับชาติในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ตั้งแต่เด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมศักยภาพ สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด และป้องกันพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ทุกด้านในอนาคต

1.2) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ รวมทั้งให้เชื่อมโยงถึงระดับประถมศึกษา

1.3) เป็นแกนกลางในการประสาน บูรณาการ ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ส่งเสริมทักษะสมอง EF รวมทั้งการส่งเสริมอย่างจริงจังให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดู และพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับธรรมชาติของสมอง และพัฒนาการทั้งด้านทักษะสมอง ด้านตัวตน และพัฒนาการโดยรวมของเด็กปฐมวัย

2) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2.1) กำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็น “เจ้าภาพหลัก” ในการพัฒนาทักษะสมอง EF โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะสมอง EF ให้แก่เด็กตั้งแต่

ปฐมวัย และตั้งงบประมาณในการดำเนินการให้ต่อเนื่องในพื้นที่บูรณาการ 4 จังหวัด และติดตามประเมินผล เพื่อขยายผลไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ

2.2) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ประสานหน่วยงานกลไกหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เด็กปฐมวัย สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายในระบบนิเวศเพื่อการพัฒนาเด็ก ได้แก่ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความเข้าใจ เรื่องทักษะสมอง EF ในเด็กปฐมวัย และส่งเสริม EF ในเด็กอย่างถูกทาง

2.3) กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สนับสนุน การให้ความรู้ความเข้าใจแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ถึงแนวทางการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่สอดคล้อง กับธรรมชาติของสมอง และส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

2.4) กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เป็นหน่วยงาน กลางในการจัดหาทรัพยากรและงบประมาณเพื่อการส่งเสริมทักษะสมอง EF ของหน่วยงาน

3) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงสาธารณสุข

3.1) กรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต ร่วมสนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ 4 จังหวัด

3.2) กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เร่งพัฒนาบุคลากร สาธารณสุขงานอนามัยแม่และเด็ก รวมทั้งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องทักษะสมอง EF อย่างแท้จริง เพื่อสามารถถ่ายทอดให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ที่มารับบริการได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3.3) กรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนา ทักษะสมอง EF ร่วมกับการส่งเสริมการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ของหน่วยงาน ในสังกัดอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้น และระยะยาว ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นรากฐานความรู้ที่เข้มแข็งในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยของชาติ ต่อไป

4) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติ ในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2563 โดยมี ข้อเสนอแนะดังนี้

4.1) ขอให้หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ 4 จังหวัด

4.2) กระทรวงศึกษาธิการ ต้องเร่งพัฒนาบุคลากรการศึกษาปฐมวัยทุกระดับ ทั้งผู้บริหาร สถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครู ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย ได้อย่างแท้จริง จนสามารถมีประสบการณ์และการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพเป็นไปตามประกาศ ดังกล่าวอย่างแท้จริง

4.3) กำกับตรวจสอบมิให้มีการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ที่ขัดกับธรรมชาติการทำงานของสมองของเด็กปฐมวัย เช่น การเร่งเรียนเขียนอ่านและจัดสอบแข่งขันในเด็กปฐมวัย การดูแลเด็กด้วยวินัยเชิงลบ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อทางลบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนาทักษะสมอง EF และจิตใจของเด็กทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

4.4) กำกับให้โรงเรียนในสังกัดให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะสมอง EF ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

4.5) จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาทักษะสมอง EF ของหน่วยงานในสังกัดอย่างต่อเนื่อง

4.6) ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับชั้นเรียน เพื่อเป็นรากฐานความรู้ในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

5) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงมหาดไทย

5.1) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมทักษะสมอง EF ในพื้นที่บูรณาการ 4 จังหวัด และเร่งพัฒนาบุคลากรการศึกษาปฐมวัยทุกระดับ ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูในสังกัด ให้ความรู้ ความเข้าใจ สามารถพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กได้อย่างแท้จริง เพื่อสามารถจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

5.2) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับตรวจสอบมิให้มีการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ที่ขัดกับธรรมชาติการทำงานของสมองของเด็กปฐมวัย เช่น การเร่งเรียนเขียนอ่าน และจัดสอบแข่งขันในเด็กปฐมวัย การดูแลเด็กด้วยการดุด่าลงโทษ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อทางลบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนาสมองและจิตใจของเด็กทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

5.3) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับให้สถานศึกษาในสังกัดให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องทักษะสมอง EF ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ในชีวิตประจำวันในครอบครัว

5.4) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดการติดตามประเมินผลการส่งเสริม การพัฒนาทักษะสมอง EF ของสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการสร้างภูมิคุ้มกันชีวิตจากการส่งเสริมทักษะสมอง EF จะได้รับการปลูกฝังเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพเยาวชนของประเทศอย่างแท้จริง

5.5) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งระยะสั้น และระยะยาวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะสมอง EF ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับชั้นเรียน เพื่อเป็นรากฐานความรู้ในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต่อไป

ข้อสังเกตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในพื้นที่บูรณาการ 4 จังหวัด

คณะกรรมการธิการมีข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่บูรณาการ 4 จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร ดังนี้

(1) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบต่อ สนับสนุน และติดตามความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ ส่งเสริมทักษะสมอง EF อย่างต่อเนื่อง

(2) จัดตั้ง “คณะทำงานพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF ระดับจังหวัด” ในพื้นที่บูรณาการ 4 จังหวัด โดยให้คณะทำงานดังกล่าวอยู่ภายใต้ “คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด” ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานอนุกรรมการ และให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานรวมทั้งติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อนำมาเป็นการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้เพียงพอและต่อเนื่อง

(3) ขอให้จังหวัดปัตตานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดกาญจนบุรี และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร สนับสนุนและจัดให้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนพัฒนาพื้นที่ต้นแบบส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็ก ร่วมกับหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งร่วมกันส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยในจังหวัด ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หน่วยงานด้านการศึกษา เช่น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในสังกัด หน่วยงานด้านสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ประจำตำบล โรงพยาบาลอำเภอทุกแห่ง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะสมอง EF และดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยถึงแนวทางการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับธรรมชาติของสมอง และส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันในครอบครัว

ข้อสังเกตด้านการพัฒนาทักษะสมอง EF ต่อกระทรวงยุติธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมายและกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตั้งแต่ปฐมวัย และจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการสนับสนุนการส่งเสริมทักษะสมอง EF ตั้งแต่ปฐมวัย เช่น การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมสื่อสำหรับบุคลากร สื่อสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ฯลฯ แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง เพื่อลดปัญหาเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่วงจรการเสพยาเสพติดมากขึ้น และมีอายุลดลง

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

ในระหว่างการศึกษาพิจารณาของคณะกรรมการธิการ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 และประมวลกฎหมายยาเสพติด มีผลบังคับใช้ คณะกรรมการธิการจึงมี ข้อสังเกตเพิ่มเติม เพื่อให้รัฐบาลได้พิจารณา ดังนี้

1) ในด้านเจตนารมณ์ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 และประมวลกฎหมายยาเสพติด น่าจะเป็นกฎหมายฉบับเดียวหรือไม่ก็ฉบับ ที่ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล และสมาชิกวุฒิสภา ลงคะแนนเสียงให้คำรับรองผ่านอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ ไม่มีเสียงคัดค้านแต่ประการใด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์อย่างแรงกล้าของทั้งสมาชิกรัฐสภาต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลในฐานะฝ่ายบริหารต้องตระหนักในเจตนารมณ์นี้อย่างจริงจัง

2) ในด้านกรอบความคิดใหม่ การที่สมาชิกรัฐสภาสนับสนุนประมวลกฎหมายยาเสพติดฉบับใหม่อย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ แสดงให้เห็นว่าสมาชิกรัฐสภาอยากจะเห็นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกรอบใหม่ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เนื่องจากที่ผ่านมา การแก้ไขปัญหายาเสพติดของชาติ เหมือนอยู่ในสภาพพายเรือวนอยู่ในอ่าง ไม่มีทางออก ทำให้ต้องวนเวียนกับปัญหาเดิมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด กรอบความคิดใหม่ในประมวลกฎหมายยาเสพติด จึงเปรียบเสมือนเส้นทางใหม่ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่ผลสำเร็จ

3) ในด้านการนำประมวลกฎหมายยาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ ประมวลกฎหมายยาเสพติดนับเป็นกฎหมายยาเสพติดที่ปรับกรอบความคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติด หลุดจากกรอบความคิดเดิมอย่างมาก การนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศ จึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง การเตรียมการ การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ การจัดกลไกต่าง ๆ การส่งสัญญาณทางนโยบายของรัฐบาลจะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ที่สำคัญที่สุด ผู้รับผิดชอบแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับต่าง ๆ ต้องสามารถนำเอาประมวลกฎหมายยาเสพติดมาแก้ไขปัญหได้อย่างครบถ้วน เต็มศักยภาพ ไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่งจนเสียความสมดุลของการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่จะเน้นมาตรการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

4) ในด้านการจัดการกับผู้เสพยาเสพติด ปัญหายาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต ความปลอดภัยของประชาชนมากที่สุด คือ ปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และเป็นสิ่งที่มีการปรับเปลี่ยนมากที่สุด ในประมวลกฎหมายยาเสพติด จนเรียกว่าเป็นการปฏิรูปการจัดการแก้ไขปัญหายุสพ/ผู้ติดยาทั้งระบบ ตั้งแต่การปรับกรอบความคิด วิธีการมองปัญหา กลไกการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนการแก้ไขปัญหายุสพ ผู้เสพยาเสพติด ในประมวลกฎหมายยาเสพติดมิใช่เป็นปัญหาอาชญากรรม แต่เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุข สุขภาพ และเป็นปัญหาพื้นฐานที่ต้องแก้ไขปัญหาย่างครบวงจร มีข้อสังเกตว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการเตรียมความพร้อมมากน้อยเพียงใด และมีสิ่งใดที่จะให้รัฐสภาสนับสนุนช่วยเหลือหรือไม่ ถ้าหากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถแก้ไขปัญหายุสพ/ผู้ติดยาได้ ย่อมจะส่งผลกระทบต่อลดผลกระทบของปัญหายาเสพติดในประเทศ

5) ในด้านการปฏิบัติตามมาตรการทางเลือกใหม่ ประมวลกฎหมายยาเสพติดได้ให้มาตรการทางเลือกใหม่ ๆ มากขึ้น เพื่อสามารถแก้ไขปัญหายุสพ/ผู้ติดยาได้อย่างเหมาะสมกับการเสพของแต่ละบุคคล มาตรการเหล่านี้ ได้แก่ มาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด มาตรการทางเลือกเพื่อเบี่ยงเบนออกจากการจับกุม มาตรการการลดทอนความเป็นอาชญากรรม วิธีการเหล่านี้ล้วนเป็นการสร้างมาตรการทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อไม่ให้ผู้เสพซึ่งเป็นเหยื่อของสังคม ต้องถูกได้รับโทษความผิดจนเกินความจำเป็น มาตรการทางเลือกใหม่ ๆ

เหล่านี้ จะต้องทำอย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นมาตรการที่ช่วยเหลือผู้เสียหายอย่างแท้จริง ไม่เป็นภาระของสังคม

6) ในด้านผู้ค้ายาเสพติดและกระบวนการยุติธรรม ประมวลกฎหมายยาเสพติดได้ให้อำนาจแก่หน่วยปราบปรามยาเสพติด เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ทั้งอำนาจการตรวจค้น จับกุม อำนาจการยึดอายัดทรัพย์สิน คดียาเสพติดที่มีกรอบกว้างกว่าเดิม ซึ่งถือเป็นเรื่องดีในการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดต่าง ๆ แต่ผลอีกทางหนึ่ง คือ การใช้อำนาจในทางมิชอบตามที่ปรากฏเป็นข่าว โดยขอให้รัฐบาลและหน่วยงานปราบปรามทุกหน่วย ต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังเพื่อไม่ให้มีเจ้าหน้าที่ที่ทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างเด็ดขาดโดยควรจัดให้มีระบบการตรวจสอบดูแลพฤติกรรมต่าง ๆ ทุกหน่วยและทุกระดับไม่ให้เกิดความเดือดร้อนกับประชาชน

7) ในด้านปัญหาผู้ติดยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเวชปัญหานี้ ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัว สังคม ชุมชน รุนแรงมากขึ้นในช่วงไม่กี่ปีมานี้ ดังที่ปรากฏตามข่าวสารจากสื่อมวลชน แทบทุกวัน ในระยะหลัง และเป็นอาชญากรรมที่สร้างความรุนแรงมากยิ่งขึ้น แต่เท่าที่สังเกตดูรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจน เป็นเพียงมาตรการตั้งรับเป็นปกติ ซึ่งไม่สามารถหยุดยั้งหรือลดปัญหานี้ลงได้ จึงขอให้รัฐบาลได้มีนโยบายเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพื่อลดผลกระทบในการสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเร็วที่สุด

8) การประกาศนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดในกรอบของประมวลกฎหมายยาเสพติด สรุปได้ว่านับจากนี้เป็นต้นไป ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทยได้ปรับรอบความคิดหรือปฏิรูปการแก้ไขปัญหายาเสพติดใหม่ครั้งสำคัญที่สุดในรอบหลายทศวรรษมานี้ และเป็นกรอบที่สอดคล้องกับหลักของ UNGASS 2016 โดยที่ปัญหายาเสพติดมิใช่ปัญหาของรัฐบาลเพียงอย่างเดียว แต่เป็นปัญหาของทุกภาคส่วนในสังคมเป็นปัญหาของรัฐสภาโดยรวมจึงขอเสนอให้มีการ “ประกาศนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดให้เป็นนโยบายแห่งชาติ” ที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันเพื่อเป็นการส่งสัญญาณให้ทั้งภายในและต่างประเทศ

สมาชิกฯ อภิปราย ให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็นดังนี้ การจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติด จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของใคร และใช้งบประมาณจากที่ใด และมีการศึกษาอย่างไรรอบด้านแล้วหรือไม่ ศูนย์บำบัดยาเสพติดควรอยู่ภายใต้การดูแลของค่ายทหาร เพราะมีความพร้อมในการดูแล และเป็นการประหยัดงบประมาณ ไม่ควรให้อยู่ภายใต้การดูแลของศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ เพราะจะไม่มีเจ้าหน้าที่ในการดูแล มีการออกแบบศูนย์บำบัดยาเสพติดไว้อย่างไร การแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบต้องทำตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด ลดความเสี่ยงในการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สร้างภูมิคุ้มกันในครอบครัวเพื่อป้องกันยาเสพติด ต้องทำให้ชุมชนปลอดภัย และปลอดภัยจากยาเสพติด ต้องดำเนินการบูรณาการในพื้นที่ ท้องที่ หรือท้องถิ่น เพื่อให้ตัวอย่างและใช้เป็นมาตรฐานในการป้องกันยาเสพติดเป็นชุมชนต้นแบบปลอดภัยยาเสพติดจะเป็นต้นทางในการการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ดีที่สุด สำหรับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยการสกัดกั้นแนวชายแดนลักลอบยาเสพติดมีแนวทางอย่างไร สิ่งสำคัญคือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต้องมีความเข้มข้น เมื่อผู้เสพผ่านกระบวนการบำบัดแล้ว

ต้องเตรียมสังคมให้พร้อมในการรับคนเหล่านี้กลับคืนสังคม และต้องหางานให้ทำ เพื่อจะได้ไม่กลับไปเสพยาเสพติดอีก มีการโอบรับบุคคลเหล่านี้ให้มีรายได้ มีช่องทางในการประกอบอาชีพ และมีที่ยืนในสังคม ทำให้ปัญหาเสพยาเสพติดหมดไปจากสังคม ใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด เพื่อตัดวงจรยาเสพติดให้หมดไปจากสังคม ควรให้ยาบำบัดแก่ผู้ติดยาเสพติดเพื่อรักษาผู้ติดยาเสพติด และต้องดูแลควบคุมไปถึงสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดด้วย จังหวัดที่มีผู้เสพยาและผู้บำบัดจำนวนมากควรตั้งเป็นสถานบำบัดขนาดใหญ่เพื่อรักษาอย่างเป็นระบบ และมีกระบวนการคืนคนดีกลับสู่สังคม เพื่อเป็นการแก้ปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจร

กรรมการฯ ตอบชี้แจงดังนี้ ขอรับข้อเสนอและข้อเสนอแนะที่สมาชิกฯ อภิปราย เพื่อนำเสนอคณะกรรมการสามัญเพื่อดำเนินการต่อไป รายงานฉบับนี้เป็นรายงานเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหายาเสพติด และแนวทางการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ เนื้อหาในรายงานค่อนข้างครบถ้วนแต่อาจจะยังไม่ทันสมัย การแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องแก้ปัญหายาอย่างเป็นระบบและไม่สร้างปัญหาใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคม วันนี้เราต้องเปลี่ยนความคิดใหม่ที่ว่าผู้ที่ติดยาเสพติดไม่ใช่คนโทษแต่คือผู้ป่วย ในกฎหมายพระราชบัญญัติยาเสพติดนั้นเดิมกรมคุมประพฤติเป็นหน่วยงานในการบำบัดยาเสพติด เป็นผู้บำบัดผู้ป่วย แต่วันนี้มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขดูแลเรื่องนี้ ซึ่งในช่วงเปลี่ยนผ่านทุกเรื่องมักจะมีอุปสรรคและความล่าช้า แต่วันนี้รัฐบาลพยายามดำเนินการอยู่ สิ่งสำคัญที่สุดคือหากสามารถรับผู้ป่วยที่ต้องรับยาเข้าสู่ระบบได้ การแก้ไขปัญหายาเสพติดจะเกิดขึ้น ในอนาคตต้องหาวิธีการทำให้ผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบ จึงจะมีตัวเลขว่ามีผู้ติดยาเท่าไรแล้วจึงจะค่อย ๆ บำบัดจนทำให้ผู้เสพยาเสพติดไม่กลับมาเสพยาใหม่ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทุกมิติในการแก้ปัญหายาจะต้องศึกษาอย่างถ่องแท้ เพราะหากไม่มีการศึกษาอย่างถ่องแท้จะทำให้เกิดปัญหาใหม่ขึ้นในสังคม ขณะนี้การจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดกำลังดำเนินการอยู่โดยกระทรวงสาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไม่สามารถดำเนินการบำบัดผู้ติดยาเสพติดได้ ผู้ที่เสพยาเสพติดแบ่งเป็น ผู้ใช้ ผู้เสพยา และผู้ติด ฉะนั้นแต่ละระดับของกลุ่มที่ใช้ เสพยา และติด จะมีการรักษาแตกต่างกันไป ดังนั้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอาจสามารถดำเนินการได้ถ้าเป็นระดับผู้ใช้และผู้ติด ซึ่งจะดำเนินการได้ในประเด็นของการให้คำปรึกษา แต่สำหรับผู้ที่เสพยาเสพติดจะเป็นผู้มีอาการ ซึ่งต้องใช้การรักษาในโรงพยาบาลจิตเวช ซึ่งโรงพยาบาลจิตเวชทั่วประเทศยังมีไม่เพียงพอ หากมีสถานที่ใดที่มีผู้เสพยาเสพติดจำนวนมากอาจจะต้องหารือกับกระทรวงสาธารณสุขเพื่อหาพื้นที่ในการจัดตั้งสถานบำบัดขนาดใหญ่

คณะกรรมการฯ มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สำหรับศูนย์บำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดนั้น กระทรวงมหาดไทยได้มีการสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยปฏิบัติการตำบลความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยผ่านสายด่วนศูนย์ดำรงธรรม ศูนย์ฟื้นฟูสุขภาพสังคม สิ่งสำคัญในการจัดตั้งศูนย์บำบัดยาเสพติดนั้นใช้ศูนย์บำบัดอำเภอซึ่งเป็นโรงพยาบาลในอำเภอไม่ใช่ที่ว่าการอำเภอ ล่าสุดนายกรัฐมนตรียังมีคำสั่งเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2565 เน้นย้ำไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ร่วมมือกันในการดำเนินการเป็นระยะเร่งด่วน 3 เดือน ด้านการป้องกันให้กระทรวงศึกษาธิการสร้างภูมิคุ้มกันด้วยการให้

ความรู้และหลักคิดที่ถูกต้องให้กับเยาวชน สร้างกลไกเฝ้าระวังยาเสพติดเพื่อป้องกันสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่สีขาวและเป็นพื้นที่ปลอดภัยอยู่เสมอ ด้านการสกัดกั้นให้กองทัพเพิ่มความเข้มข้นในการเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้าและส่งออกยาเสพติดตามแนวชายแดน ด้านการปราบปรามให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการเชิงรุกในการปราบปรามจับกุมผู้ค้ายาเสพติดและจัดส่งข้อมูลให้กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ขยายผลไปสู่การทำลายเครือข่ายจับกุมนายทุน ด้านการอายัดให้สำนักงาน ป.ป.ส. ปฏิบัติการอย่างใกล้ชิดกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) และกรมสรรพากรในการขยายผลยึดทรัพย์สินผู้ค้ายาเสพติดที่นำเงินจากการค้ายาเสพติดไปฟอกเงิน และให้หน่วยงานศาลและอัยการเร่งรัดกระบวนการทางคดียาเสพติดให้มีความรวดเร็วมากขึ้น ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศให้ใช้กลไกการดำเนินการตามโครงการสกัดกั้นยาเสพติดทางอากาศยานและท่าเรือสากล เร่งให้จัดทำกฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติใช้ในการบำบัด รักษา คัดกรอง ผู้ติดยาเสพติดให้เข้าสู่กระบวนการบำบัดอย่างเหมาะสม โดยการจัดตั้งโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีอาการทางจิตรุนแรงที่ต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดให้มีอาสาสมัครประจำหมู่บ้านทำหน้าที่เป็นคู่มือติดตามผู้ป่วยในชุมชนจนกว่าอาการจะหายขาด ตลอดจนสร้างระบบบำบัดฟื้นฟูในรูปแบบชุมชนเป็นฐาน พร้อมให้กระทรวงแรงงานส่งเสริมให้ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูมีทักษะความรู้ในอาชีพพร้อมจัดหาตำแหน่งงานให้มีงานทำ รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ข้อมูลฐานยาเสพติดเพื่อเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่

ที่ประชุมเห็นด้วยกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ที่เสนอมา เพื่อนำส่งรัฐบาลดำเนินการต่อไป

จากนั้น ประธานฯ สั่งปิดประชุมเวลา 17.56 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 17.56 นาฬิกา

**จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**